Немачка 3,00 DEM, САД 1,25 USD, Швајцарска 2,50 CHF,
Шведска 13,00 SEK, Аустрија 20,00 ATS,
Грчка 300 GRD, Енглеска 1,00 GBP

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

22. XI 1991. ● ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ ● ГОДИНА LIII ● ЦЕНА 50 ДИН. ● БРОЈ 2082

Фантастика: ЛЕПОТИЦА И ЗВЕР

Веровали или не!

МАРИЈУС ВАРЕН

ИЗ ХЕСДИНА У ФРАНЦУСКОЈ ТЕК У 79. ГОДИНИ ОТКРИО ЈЕ ДА У ДЕСНОМ ПЛУЋНОМ КРИЛУ ИМА МЕТАК КОЈИ МУ ЈЕ ОСТАО НАКОН РАЊАВАЊА У I СВЕТСКОМ РАТУ, КАД МУ ЈЕ БИЛО 58. ГОДИНА.

МАХАРАЦА САНГРАМ СИНГ

ИЗ МЕВАРА (ИНДИЈА) У БИТКАМА СА МОНГОЛИМА ЗАДОБИО ЈЕ 80 РАНА, ИЗГУБИО ОКО, РУКУ И НОГУ И НА КРАЈУ ЈЕ ПОГИНУО У ЈЕДНОЈ БОРБИ.

АУТОБУС

КОЈИ ЈЕ 1801. ГОДИНЕ САОБРАЋАО У СЕЛФОРДУ (ЕНГЛЕСКА), ВУКЛИ СУ КОЊИ. ВОЗИЛО СЕ КРЕТАЛО НА 3 ШИНЕ - 2 ЗА ВЕЛИКЕ ТОЧКОВЕ И ЈЕДНА ЗА МАЛИ, У СРЕДИНИ.

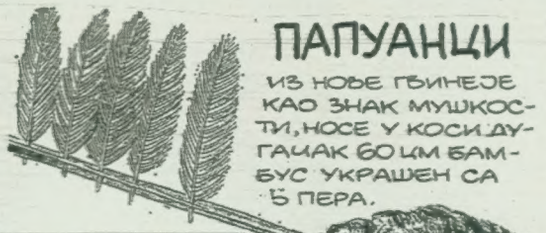

ПАПУАНЦИ

ИЗ НОВЕ ГВИНЕЈЕ КАО ЗНАК МУШКОСТИ, НОСЕ У КОСИ ДУГАЧАК 60 СМ БАМБУС УКРАШЕН СА 5 ПЕРА.

Доминик Браун

ИЗ НОРТ БОНВИЛА (ДРЖ. ВАШИНГТОН, САД) ИМА ЗБИРКУ ОД 3409 РАЗЛИЧИТИХ БРОЈАНИЦА.

СИМБОЛ ВЛАСТИ

ПОГЛАВИЦЕ ТУАРЕГА СА ПЛАНИНСКОГ МАСИВА ХОГАР У САХАРИ ЈЕ БУБАЊ. ОН СТАЛНО МОРА ДА ГА НОСИ СА СОБОМ.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

●●● адвокат Манфред Клауда из Минхена скупља дечије аутомобилчиће на педале и до сада је сакупио 300 оваквих возила. Како се ове играчке готово више нигде у свету не производе, на аукцијама аутомобили на педале произведени пре 50 година често коштају колико и нов аутомобил средње класе. А двадесетих година овога века педалне аутомобилчиће није се либила да производи

ни једна тако позната фирма као што је „Ситроен", верујући да ће деца навикла на играчку и кад одрасту остати верна фирми.

●●● према статистичким подацима Организације уједињених нација, од 1950. до данас број аутомобила у свету повећао се седам пута, а број људи – само двапут.

●●● роман Хермана Мелвила „Моби Дик" сматра се једним од врхунских дела светске литературе. Мало је коме, међутим, познато да је прво издање овог романа, 1851, штампано у тиражу од свега 50 примерака и да ниједна књига није продата.

●●● у једном париском музеју управо је завршена изложба афричких кашика која је сасвим неочекивано привукла на десетине хиљада посетилаца. Мада је било из-

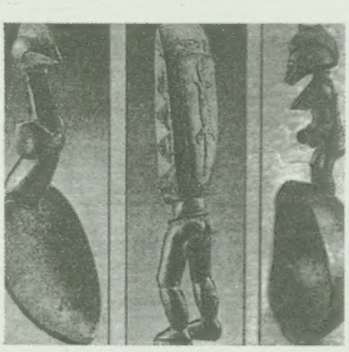

ложено само стотинак малих кашика, свака од њих била је право ремек-дело резбарења па је на крају било много оних који су, не питајући за цену, желели да их откупе.

●●● физиолог Џозеф Кривело са универзитета Конектикат, САД, начинио је апарат који показује присуство канцерогених материја у ваздуху а као значка може да се закачи за ревер сакоа. У случају да доза једне од 130 опасних материја буде виша од дозвољене, беџ одмах промени боју.

●●● само 90 америчких фирми уложило је крупнија финансијска средства у генетички инжењеринг. У Јапану се, напротив, овим послом будућности бави 230 компанија.

Илустровао: Зоран Петканић Петко

Walt Disney

ПАЈА ПАТАК

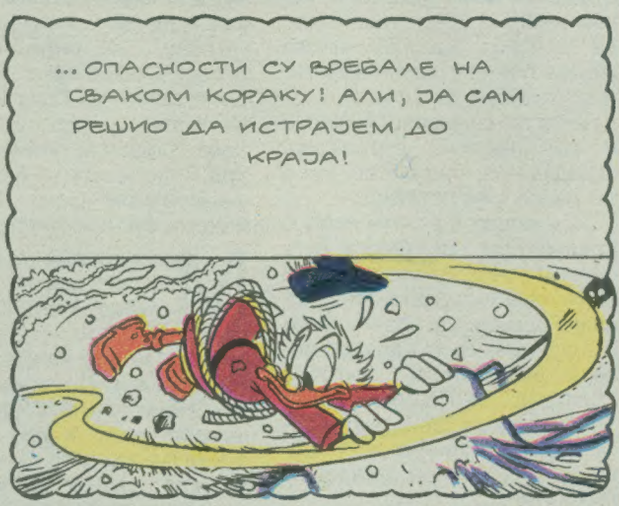

ЧОВЕК КОЈИ РАЗГОВАРА СА ЖИВОТИЊАМА

ВУЧЕТИ ВУКОВИ ВЕРУЈУ

За зимских ноћи, кад притисне глад, на јужним падинама Дурмитора курјаци праве пустош међу стадима оваца. Око поноћи Вучета Касалица излази напоље и лепо се с њима исприча. Наговори их да дођу пред пушчане цеви нестрпљивих ловаца...

Снегова и даље има и то у поприличним количинама, само Шавника – већ неколико зима – нема у ударним вестима. Пробијени нови путеви, па се до варошице подно јужних обронака Дурмитора може и кад завеје. За дугих зимских ноћи често се беседи о не тако давним драматичним спасавањима болесних и породиља, о ишчекивању да се до стотинак кућа на четири реке пробије конвој са храном и лековима. Опипљив траг тих времена је најмањи аеродром на свету, како тврде мештани, одмах изнад Шавника где су хеликоптери пристизали у помоћ. А зараван не већа од осмине фудбалског игралишта.

Шавник је иначе добио име по најзагонетнијој (у овим крајевима све мора да буде нај) реци на планети. Шавник се зове званично, у разговорима је Мукалица (од мука, тишине). Одмах испод вароши речица наједном нестаје и то на два до три минута. Воде буквално нема, онда се на истом месту поново појави. Као да је испод ње неки много жедан бог или ђаво подземља. Узалудна су била дугогодишња истраживања и наших и белосветских стручњака. Објашњење, оно право, нико до данас није понудио.

Још нешто је у овом крају с предметком нај. Овога пута сасвим свакодневна ствар: најскупља аутобуска линија у нашој земљи. Од Шавника до Комарнице, села далеког девет километара, аутобус „Превоза" из Пљеваља вози двапут на дан. Цена карте иста као од Шавника до педесетак километара удаљеног Никшића.

А у Комарници још нешто изузетно. Ту је пре двадесетак година откривен последњи неистражени кањон у Европи врло симболичног имена – Невидио. Прва га је видела група планинара из Никшића и реку Комарницу, чије воде уз много посредника стижу чак до Црног мора, уврстила у приручни списак свих љубитеља нетакнуте природе.

У овом и оваквом окружењу живи човек јединствених, каквих би па других, способности. Уме да разговара с вуковима. Име му Вучета Касалица, шездесет три јесени отпратио. Ово је његова прича у првом лицу, а потврђују је мештани и ловци Војо, Мираш и Миња, сви Делићи. Дакле, човек и вук:

... Причам ти ја с вуковима откад сам их чуо, а нијесам сигуран јесам ли прво чуо мајку или вука. Овдје су они ка' домаће животиње. Није чудо што су ми надјенули баш име Вукота. Да ме, вјеровали су, брани од звијери, ако се ја не могаднем сам бранит'. Јер, ријетко ће вук на вука... Много је у васцијелом овом крају оваквијех имена: Вук, Вукота, Вучета, Вучина, Вучела, Вукан, Вуксан, Вукашин... и шта ти ја знам којијех још...

За дугих чобанских дана, кад ти је важније сачуват овцу но главу, почео сам још ка' дијете да се надвикујем ш њима. Они, звијери а паметни ка' чељаде, довикују се, причају с брда на брдо. Ка' да се договарају на које ће стадо ударити. Ја ти онда длanове турим пред уста, да ми вјетар не понесе глас на другу страну, и станем да завијам, вијам. А имам, Бог ми је да, ову гласину. Ево виђи. (Ставља огромне шаке пред лице, окреће се према брду и испушта урлик од кога се такозваном градском човеку леди крв. Тако је нешто чуо само у филмованом Џеку Лондону. Вукота, вук или вукодлак?!)

Мало-помало и ја чујем да ме вукови чују. И слушају. Кад ја урликнем, они заћуте. И све тако. И пашчад заћуте кад ја пуштим ову гласину. Страх их је, болан. Нема пашчета које може освојит вука. А вук ти љети бјежи од пашчета. Памет ти је то, јадо. Ако се кад је вруће повата с добрим пашчетом, ране му се пошље инфицирају од мува и може крепат. Зими је ладно, нема мува и онда ти вук ћера пашче. Не може се парит ако не изједе пашче, то ти ја казујем. А пари се двапут на годину...

Ја сам се најприје разговара ш њима онако из досаде, да видим умијем ли. Пошље видим да то могу искористит да намамим вука. Вијам ја, вијају они. И све ми ближе. Сакријем се ја, не смијеш на отворено кад се приближи. Не каже народ залуд да вук црну овцу на орању види. А види, богоми, и више но што, је пушкомет, и до петсто метара. (Очи светлуцају, налик потпаљеном угљену.)

Е, виђи, ово што ти причам истинска је истина. Давно, има томе више од четрес година, брат мој убио вучицу. Опасну, гладну. Сисе јој се по земљи вукле. Окотила се, значи. Само, ће јој је накот, ђаво је позоба. И ја ти кренем горе у шуму и све вијам. Ниђе одговора. Спадох с ногу по оном камењару, а и грло ми забрекло. Кад, одједном, чујем нешто ка да пишти. Вучићи? Ја ти опет шаке пред уста. Вијам ка вучица, вијам. А они одговарају. Глас по глас и ја ти их нађем у једној јазбини, Мали, промрзли, гладни. Жа ми их је ал' све мислим оће ли њима бити жа мојих оваца кад порасту. Узмем их и понесем кући. Веле ми да их одмах убијем, а ја нешто не могах. Стегло ме, шака живог клупчета. Ранио их на цуцлу дјетета десет дана ал покрепаше. Од туге за мајком, шта ли...

Да ти причам даље, немој мислит да то није истинска истина. Ево нек ти они кажу, ако не вјерујеш. Прошле зиме снијег напада ка што није одавна. Мраз, чујеш како дрво пуца. А ноћу не мош заспат од завијања вукова. Страх да те увати у кући у кревету. Чини ти се да се и горе звијезде препаде, све дрхте. Не трепере оне оће, јадо, но дрхте, изистински. И ти би, богоми, само да смијеш оће дођ кад вукови заплешу. Ни пашчад тада не лају, и они би да се завуку у тврду кућу.

А ујутро само чујеш ударили на овај тор, па на онај. Смакоше тако, да те не слажем, стотину оваца из овог краја. Чудо божје. Ми у пољеру за њима, ал им по дану не мош ништа, сакрију се, ноћу те страх. Једино мош неђе да дреждиш с пушчетином и да их чекаш. Само, да они тебе не дочекају. Паметан је то накот, траг им се затро. Кад знају да је пас везан, а знају, пролазе мимо њега ка ја поред оне бандере у Шавнику. Ни да се осврну. Велики су ти они тактичари. Чекају, вребају, па тек кад виде да је слободно они удри. Никад нијесам чуо, а чуја сам доста, да су некад пали у клопку. Не дај Боже а и чуло мириса имају ка што виде и чују. На земљи би живјели вукови а не људи. (Одсечно одмахује главом не би ли одагнао злу слутњу.) Но, ајд сад, да ти ја свршим ону причу.

Дођу ти зимус тројица ловаца из Никшића. Добри, најбољи. У пољеру и ништа. Ријеч по ријеч и ајд, Вучета, дозови их. Знају они да ја знам. Неколико пута сам их тако намамио. Два сам сам убио, право међу очи. Сиђем ја доље на ону пољану они пушке откочили и залегли иза онијех дрвећа. А мјесец горе ка шерпа пуна дуња. Ка да и он оће да види шта ће бит. Не знам је л' га страх, ал знам да је далеко. Даље од вукова но ја.

И неђе иза поноћи почеше да завијају, да се дозивају. Ја на чистину да ми грање глас не покраде. Ајд сад, Вучета, мислим се у себи, не брукај Касалице. Коме и да кажем да се бојим кад се сви бојимо. Грло ми се стегло ка да је страх и глас уватио. У шаку све кашљуцам не би ли из грла ишћера ону страхотињу што ми се наватала ка оне леденице горе у пећини. Ако вукови чују чоека, а чују га на километар, окренуће на другу страну.

Почнем ја, на крају, да вијам. Све јаче и јаче. Они заћуташе. Ја опет. Јави ми се глас с оног тамо брда, промука и ка да испитује. Све се замало умири. Сви ишчекујемо. И људи и звијери. Ко ће се први поново гласнут? Ја. Сад ми три вијања одговорише. Соколим ја себе, ајде, Вучета, ајде. Послије ћеш се угријат и оћерат страх. Вијам ја, вијају и они. Неколико њиних гласова све ближи. Иза оног дрвећа ће су се ловци сакрили понекад се види само мјесечев траг нешто провјерава на цијевима ловница. (Вучета прича шапатом. Да не поплаши ни вукове ни месец, поузданог сведока.)

Ево вукова све ближе. Још их не видим ал чујем завијање. Да они мене не би видјели, чучнем иза оближњег грма. И отуд вијам. Кад ево ти их у дну пољане. Три! Опрезно ходају залеђеном снијежном покорицом. Стану, звијерају около. Ја опет шаке пред уста. Ево их. Вићу их ка на длан. Црни с два жута дугмета на глави. Отуд с брда нови урлик. Одговорише и они. Ка да су каква извидница па једни другима казују шта су видјели. Опет се ја гласнем а све у себи псујем оне ловце што више не запуцају, шта чекају. Ил ће вукови побјећ ил ја више никад неће завијат.

Уто прасну плотун, ка да је бригада. Урлик, један па други. Онда неко кевтање, ка да су неђе пашчад. И све се умири. Слушам тишину гласнију од малопријашњих завијања. Сви нешто чекамо. Послије смо видјели да је то трајало десетину минута а мени се чињело ка десет година... Убише два вука а трећег, то јест мене, зовнуше на ракију, страх да оћерам...

И ове ћу зиме, ако да Бог, да се ш њима наразговарам. Можда више но икад прије. Ево у пошљедња два мјесеца, а снијега још нема, поклали четрес оваца. Богоми ћу ове редње и реферате да им држим неће ли се преварит опет и задријемат, попуштит у пажњи. А онда дум-дум... (Вучета се већ заморио од приче, а и глас би да сачува за изистинске вукове. Наставак, дабоме, следи у неко време на неком месту неким људима...) ***Петар Милатовић***

Вучета Касалица: Да и чуло мириса имају као што виде, на земљи би живели вукови, а не људи

ШТА ЈЕ СЛИКАР ХТЕО ДА КАЖЕ?

СУНЦОКРЕТИ НА 30. СПРАТУ

Можда звучи смешно, али ботаничари су се и те како у учењу служили уметничким делима

Шта мислите, како би то било када би ботаничари, фармацеути и сви заљубљеници у флору, о биљкама, уместо из приручника, учили са сликарског платна? Па рецимо, када је реч о тетахаситу званом – маслачак, уместо: – Окрени страну тридесет пет – кажу: – Обрати пажњу на леви доњи угао централног платна, триптиха „Мистично јагње" Јана Ван Ајка. Истина, ботаничари нису баш носили уметничка дела под мишком као књиге, али били су врло чести посетиоци музеја. И док би љубитељи уметности шетали од платна до платна, испред већ поменуте слике, из гомиле окупљених научника могли су се разабрати узвици: Lilium! (љиљан)... Paenoia! (божур)... Campanula! (звончић).

Да не буде забуне, слава холандског сликара из 15. века преносила се кроз векове захваљујући његовом мајсторском сликарству о коме ће вам сваки историчар уметности врло радо и много говорити. Оно што је за нас занимљиво јесте та огромна жеља и воља уметника да и најмањи детаљ, као што је цвеће у неком „левом" углу, буде насликан са највећом прецизношћу, само што не замирише.

Судбина најскупље

Жељом да што верније пренесе утисак (импресију) који је природа оставила на њега био је опседнут и Клод Моне, један од зачетника импресионизма, правца у сликарству који је крајем 19. века доживео прави бум. Овај сликар је у својој великој башти надомак Париза, на коју је био врло поносан, имао обичај да слика предивне цветове локвања увек у исто доба дана, по пола сата најдуже. Није то никакав Монеов хир већ жеља да што прецизније ухвати тренутке када сунце обасјава предмете под одређеним углом. Кад мало боље размислите, француски сликар је имао право јер – замислите да читав дан верно сликате неки пејзаж у природи. У сумрак, од целога посла остале би вам само тамне мрље на платну.

Сликари нису сликали цвеће само у његовом природном амбијенту, у природи. Ту су и добро познате и не мање популарне „мртве природе". Осим воћа на тањиру најчешћи предмет сликара биле су и вазе са цвећем.

Знате ли да је данас најскупља слика на свету управо једна ваза са цвећем? То су „Сунцокрети" Винсента ван Гога. Ова слика, чије се репродукције виђају по свим ликовним енциклопедијама, сада се налази у Јапану и украшава малу галерију једне гигантске фабрике у Токију. Није нам познато да ли радници овог предузећа, осим обавезне десетоминутне паузе за групну гимнаситку, имају и прописано време за уметничко образовање или је уживање у ремек-делима на врху тридесетоспратне зграде резервисано само за одабране.

Ето, и такву судбину може да доживи једно, светски познато, уметничко дело. Али, оно по чему је, осим своје чудне судбине, ова слика занимљива јесу сами цветови сунцокрета. Када би неко од нас решио да наслика неки цвет, готово је сигурно да би изабрао лепе, расцветале цветове. Са овим сунцокретима то није био случај. Ван Гог је насликао увеле цветове који би у сваком домаћинству одавно били бачени. А то „шта је сликар хтео да каже" овим сасвим увелим цвећем, остаје да свако од нас сам докучи.

Шљива пред којом застаје дах

Када је већ о вазама реч, шта мислите о кинеским? Веровали или не, оне не постоје само зато да би из неке стаклене витрине музеја мамиле уздахе дивљења. Рецимо, ваза из 17. века на којој су насликани цветови кинеске шљиве. Помислићете да је вредна зато што је стара, лепа... али, ту се крије још нешто.

Знате ли каква је то кинеска шљива?

Ово дрво пропупи још док је дубока зима, негде пред кинеску Нову годину (у фебруару). Све је још под снегом, дувају хладни ветрови, а цветови овог првог весника пролећа већ су се појавили да би убрзо отпали са грана под налетима ветра. У Кини су људи толико ценили ово дрво да су ишли у неприступачне крајеве само да би могли да уживају гледајући неку крош-

Једна од слика са темом „Благовести"

њу шљиве у цвету окружене снегом. Много се говорило и писало о овом дрвету. Постојале су чак и сликарске школе које су се бавиле искључиво сликањем шљивиних цветова.

Цвет шљиве за Кинезе је оличење лепоте, нешто пред чим од дивљења застаје дах, али и нешто што је у исто време и крхко, краткотрајно. Исто тако то је и симбол мудрости јер мудри људи увек су по свом начину размишљања били испред свог времена и због тога увек су изложени разним „непогодама". Они су баш као и дрво шљиве које пркоси зими и цвета у осами, а чији бокори опстају на ветру и снегу. Има ту и нечег тужног. Јер, иако мудар човек својим идејама наговести нова времена, не доживи да их види прихваћене, баш као што и цвет шљиве отпада пре доласка пролећа.

Винцент ван Гог: „Сунцокрети"

Када све ово знамо, и ваза на којој су насликани цветови шљиве почиње да нам прича једну причу и постаје много лепша и вреднија.

Уметност није наука

Прича о цвету кинеске шљиве само је пример како насликано цвеће не мора да буде само цвеће, већ у себи може да носи и неко скривено значење, да постане симбол. Готово на свакој слици цвет има такав, дубљи смисао. Љиљани, руже, маслачци, готово никада нису без разлога насликани.

Бели љиљан, на пример, има слично значење као цвет локвања на Истоку. Прво: боја. Бело означава чистоту, невиност, недужност; бело је, није запрљано. Цвет локвања издиже се над муљем да би се на самој површини воде расцветао. И љиљан, као и цвет локвања, постаје симбол изабраних, јер не могу сви да се извуку из муља, из свакодневице. По библијском предању, љиљан је цвет избора. Пошто је девица Марија изабрана од свих осталих девојака, њој анђео доноси љиљан.

Тако је то и са осталим цвећем. Свако има своје место и значење. Орхидеје, рецимо, најчешће су симболи раскоши и обиља. А тек руже! У свим могућим облицима, пупољци и скроз расцветале, беле, жуте, црвене... као младост, љубав, љубомора...

Лепо је знати симболична значења појединог цвећа, али немојте да се оптерећујете тиме „шта који цвет означава и шта је њиме сликар хтео да каже". Уметност није наука. Код ње су сви одговори тачни. Свако од нас у једној истој слици може видети сасвим различите ствари, а сви ћемо ипак бити у праву. Чудно је то са уметношћу, зар не?

А. Бокић

ПРИРОДА НИЈЕ САВРШЕНА

ВИСОК НАПОН ОД ГЛАВЕ ДО ПЕТЕ

Постоје особе препуне електрицитета, које тиме загорчавају живот и себи и околини

Џени Морган из града Седалије у савезној држави Мисури, САД, била је 1985. године девојчурак. На свој ужас, једног дана утврдила је да приликом додира металне пумпе за воду испод њених прстију искри. Повила се од бола и једва одвојила шаку.

Плачући Џени је пала мајци у загрљај обујмивши јој рамена рукама. Истог часа мајку је почела да дрма струја! Било је то ново запрепашћење и сазнање да је препуна електрицитета који приликом додира преноси на људе и металне предмете.

Изјутра најжешћи

Девојчицини родитељи су одмах позвали лекара Ашрафта, јединог у месту. Чувши причу лекар је позвао Џени и прекорно је упитао какве то враголије изводи. Она је заплакала.

– Де, де!.. – настојао је лекар да је смири и помиловао по глави.

После неколико минута када је доктор Ашрафт отворио очи, упитао је зашто лежи на поду. Објаснили су му да га је у тренутку додира с Џени Морган „дрмнула" струја и да је пао у несвест.

Тако је Џени Морган почела да одраста и клони се света. Живот јој је постао пакао. Неочекивано, с годинама, њен струјни напон почео је да губи снагу да би сасвим нестао и Џени Морган је дочекала старост као нормална особа!

Историја медицине забележила је још неколико случајева такозваних људи-батерија, односно људи препуних електрицитета. На пример, „електричну болест" имао је и Френк Мек Кинстри такође из савезне државе Мисури, готово истовремено када и Џени Морган.

Међутим, Мек Кинстри је највећи струјни напон производио изјутра, после доброг одмора. Тада је као од шале могао приликом поздрављања да одбаци од себе и по неколико метара сваког саговорника. Што је дан више од-

МА ШТА КАЖЕШ

ТАЈНО ОРУЖЈЕ

Деда није дозвољавао да му артритис промени животни ритам и упорно је сваког јутра ишао сам у шетњу. Ми смо помало бринули а он нас је уверавао да са собом носи моћно тајно оружје, у ствари нешто замотано у мрку хартију што је чврсто држао на грудима. Мислили смо да је то Библија.

Једном сам кришом пратила деду и видела да је закорачио на опасну раскрсницу којом су шишали аутомобили. Застао ми је дах. А деда је, савршено спокојно, подигао свој пакет и сва возила одмах су стала. На пакету је, крупним црвеним словима, писало: ДИНАМИТ!

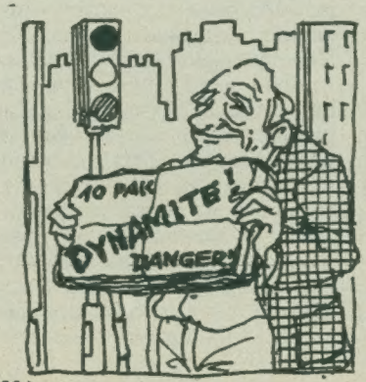

ТУ ЈЕ МАЈКЛ ДАГЛАС

На једном од безбројних коктела који се приређују после приказивања сваког филма на фестивалу у Кану лепа млада дама прилази фотографу и узбуђено га пита:

– Да ли сте видели Цимија Вудса?

Мислећи да она жели аутограме славних личности, фотограф јој утешно одговара:

– Нисам, али ту је Мајкл Даглас.

А дама ће запрепашћено:

– Али, господине, Мајкл Даглас није мој муж!

Илустровао: Зоран Петканић-Петкo

Илустровао: Бране Јовановић

мицао количина и јачина електрицитета у његовом организму је јењавала и увече пред спавање готово нестајала.

Ипак, Мек Кинстрију је најтеже било зими, у време хладних дана када и остали људи сакупљају у себи извесну количину статичког електрицитета. Несрећник је једва ходао, из њега само што нису „севале муње"!

И Мек Кинстрију, баш као и Џени Морган, лекари нису могли да помогну. Видели су, забележили, известили лекарско друштво и на томе се завршило.

За разлику од Џени Морган, Мек Кинстри није успео да се отараси своје електричне напасти до смрти. Умро је неожењен, без породице.

Живи магнет

Људи високог струјног напона нису честа појава, напротив, до данас је забележено једва десетак случајева.

У медицинској литератури описане су и муке Каролине Кларе из Онтарија у Канади. Године 1877. Каролина је била пред удајом. Живела је код родитеља са још шесторо браће и сестара. Лепа и здрава очекивала је много од живота. А онда је почело... Губила је апетит и копнела. Обијала је прагове лекара, али ниједан није могао да јој помогне. Најзад је од 80 спала на 40 килограма. Упоредо јавиле су се халуцинације, кошмари у сну. Спопадали су је и јаки грчеви у стомаку.

Околина је сматрала да је Каролина полудела, родитељи су држали девојку закључану у соби.

Неочекивано, после годину дана психичке тегобе Каролине Кларе почеле су да ишчезавају, вратила јој се снага и некадашња телесна тежина, једном речју девојка је опет била као пре болести.

Каролининој срећи није било краја. Али, не лези враже! Убрзо су људи почели да се стресају приликом поздрављања с њом. У почетку је то личило на жмарце који подилазе тело, затим на пецкање шаке, да би прешло у „струјно дрмање". Каролинини родитељи поново су пали у очајање. А тек она! Згранула се када је једног јутра приметила да, поред електричних, поседује и магнетне особине. Металне предмете већ није смела да додирује, али када је стала поред металног бокала он је полако „кренуо" према њеног телу!

Кроз какве је патње пролазила Каролина Клара није тешко замислити. Срећом, после неколико година електрицитет и магнетна снага нагло су је напустили и више никада се нису појавили!

Луис Хамбургер из Мериленда у Сједињеним Америчким Државама није био природна батерија, али је од главе до пете деловао као магнет. Чим би прошао поред мањих металних предмета они би као избачени из катапулта полетели према њему и окитили га као божићну јелку. Много је горе било ако би се сувише приближио тежим и већим стварима од метала, тада би оне привлачиле њега. Не знамо како је Хамбургер завршио.

Наука се бавила случајевима људи високог струјног напона. Понуђено је неколико објашњења. Тешко је рећи шта је тачно. Извесно је само једно – природа није савршена.

Милинко Тодоровић

ДЕФИНИЦИЈЕ

Богатство: Онај кратак срећан моменат између последње рате и првог рачуна за оправку.

Језик: Нешто чијим се господарима сматрамо до тренутка када треба да пошаљемо телеграм.

Збуњеност: Када се малолетна кћерка врати кући с петицом из сексуалног васпитања.

Мајка: Особа која мисли да су девојке које јуре њеног сина бестидне, а оне које га не јуре глупе.

ВИШЕ НЕГО СЛУЧАЈНОСТ

Два човека истог имена – Френк Вилијам Бума више од педесет година живели су у савезној америчкој држави Мичиген. Исто толико времена су један другом отварали писма и примали телефонске позиве упућене оном другом. А када су се два Френка коначно упознала, открили су да имају много више заједничког од истог имена.

Обојица су високи тачно 183 центиметра, оженили су се на исти дан, 9. јула, и то обојица женама које су неколико месеци старије од њих. Обојица имају по једног сина и једну кћерку. Кћери су им рођене исте године и обе се зову Марсија Ен.

– Пријатељи кажу да и физички личимо толико да бисмо могли да будемо браћа – додаје Френк број један који има око 70 година.

А онај други Френк има 79 година и често у шали каже како је током деценија, док се нису познавали, свом имењаку враћао сва писма грешком испоручена на његову адресу, осим оних која су личила на чекове. ***С. Ј.***

DIK BROWNE ХОГАР СТРАШНИ

МОРНАР ОМАН СА „КРСТАРИЦЕ ВАНДЕРТАУЕН"

КРИГЛЕ У КОЛЕКЦИЈИ САВЕ ИЛИЈЕВИЋА ИЗ ЗЕМУНА

МОРНАР ОМАН СА „КРСТАРИЦЕ ВАНДЕРТАУЕН"

Сава Илијевић, бивши ваздухопловни техничар из Земуна, више од тридесет година посветио је необичном хобију. Овај виспрени седамдесетједногодишњак прича да је сасвим случајно почео да се бави сакупљањем пивских кригли и чаша.

Пре отприлике тридесет година чика Сава се нашао на службеном путу у Будимпешти. Са собом је тада повео и своју најстарију ћерку. Дао јој је новац, и рекао куда да иде и разгледа град, док он буде завршавао послове због којих је дошао. Када су се у договорено време нашли, рекла му је да је у оближњем комисиону видела дивну пивску кригlу без поклопца.

– Молила ме је да заједно одемо до тог комисиона, јер је у ствари, ту кригlу желела као вазу за цвеће. Отишли смо и када сам видео колико је кригла лепа, купио сам је – каже чика Сава, док с полице скида рељефну, бокасту, тамнозелену кригlу да нам покаже.

И тако је све почело. Пошто је због природе посла често путовао, кући се увек враћао с понеким примерком. Пре десетак година имао је 150 комада. Касније су му, видевши његову страст за кригlама, са разних путовања исте доносили пријатељи, рођаци, деца и унуци.

Ово необично, и заиста ретко, благо данас броји око осамдесетак, заиста прелепих примерака, од којих многи имају своју историју и патину. Међу њима су уникати, као што је случај са порцеланском кригlом која је припадала морнару Оману са „Крстарице Вандертауен". На кригли су исписана имена свих 49 морнара, који су представљали посаду наведене крстарице између 1912. и 1915. године. Сваки морнар је имао своју кригlу са исписаним именом на њој. Кригла, коју је на поклон пре пар година, за Нову годину, чика Сава добио од свог пријатеља Бугарина, припадала је морнару по имену Оман. Знајући за необичну страст свог пријатеља, Бугарин је убедио управо Омановог унука, с којим се дружи, да му прода кригlу. На тај начин она је постала део чика-Савиног блага. Иначе, у ову кригlу може да се смести литар и по пива, из чега следи закључак да морнарима са ове крстарице и није било тако лоше. На једном делу поклопца, сакривен, стоји уграђен, у фином порцелану, лик прелепе девојке, коју су морнари гледали када би их савладала чежња за вољеном женом далеко код куће. После свих ломова које су на путовањима доживљавали ово је био мелем за душу.

Свака од кригли је прича за себе. Док је држите у руци, не можете а да се не запитате ко је био њен власник, зашто има баш такав облик и изглед, колики је пут превалила пре него што је стигла у ову оазу мира породице Илијевић из Земуна.

Рецимо, кригла коју је чика Сава добио из Темишвара стара је око 200 година. Не сећа се њених власника, али зна да је кригла направљена као заштитни знак апотеке која је тада основана. Кригlу је и добио од потомака ондашњег апотекара. На њој заиста стоји извијугана змија, симбол у медицини. Апликације су у црвеној и белој боји.

Неколико година касније чика Сава је био поново у Будимпешти. И сада, као и раније, посетио је један од многих комисиона с намером да купи још неку кригlу. Поглед му се, како каже, зауставио на једној коју је оставио код куће, али распоред боја је био другачији. Дизајн исти. Тражио је баш њу знајући порекло оне коју је већ имао. Међутим, не лежи враже, продавачица му је потпуно равнодушним тоном рекла да се кригле старије више од сто година странцима не продају. Могу да је купе Мађари, али странац не. Значи, има вредност, размишљао је сада већ „затровани" господин Илијевић. Баш зато је морао да је добије. Обратио се свом пријатељу Мађару, који је кригlу купио „за себе", дао је чика Сави, и ево је ту, заједно са осталима. И заиста док их гледате, као да видите близанце који су насилно још као бебе раздвојени и поприлили особине средине у којој су расли.

Од 150 примерака у колекцији је остало њих осамдесетак, али непроцењиве вредности. Једна од њих је и кригла од мајолике са ликом последњег баварског краља Лудвига II

Кригла од мајолике, префињене израде, потиче из Баварске. Дугуљастог је облика и мале запремине, млечнобеле боје, на којој свака друга боја, нарочито плава, просто плени. Потиче с краја деветнаестог века, и на дну крије пријатно изненађење. Када дно посматрате као и свако друго, сем белине ништа вам се друго не указује. Када ми је чика Сава рекао да кригlу дном окренем директно према извору светлости, нисам могла од изненађења да не узвикнем: Ко је овај лепи човек?! С дна је изронио лик мушкарца правилних мушких црта, баш леп. Чика Сава ми је уз осмех одговорио:

– То је портрет последњег краља Баварске, Лудвига II, сина Максимилијана II. Лудвиг II је био велики романтичар, наклоњен лепим уметностима.

Лик с дна кригле управо и приказује такву личност.

У низу порцеланских, крије се и једна метална кригла. Јако је стара и на себи у бакрорезу приказује мотиве који су слични мотивима са старих грчких ваза. О њој нема неких важнијих података. Но, и поред тога она сама говори.

Ако желите да видите колико сте пива попили, можете сазнати од стаклене кригле – чизме. У њу може да стане литар и по пива, али проблем настаје ако кригlу не узмете на прави начин. Ако се кригла држи петом према себи прети вам опасност да пиво не попијете, већ да вас због ваздуха који допре у завршни део стопала, залљусне по лицу. Пиво из ове кригле може да се пије само ако се она окрене бочним странама према устима, учи нас чика Сава.

Док их скида с полица, опходи се према њима с толико пажње као да су жива бића.

– Ових осамдесетак које видите не би дао низашта на свету. Скоро половину сам поклонио блиским пријатељима. За ове сам исувише везан. Вредне су, лепе су, свака крије неку тајну. До многих сам тешко дошао. Ту је тридесетак година стрпљивог трагања за највреднијим. Знате, то вам уђе у крв. Без њих бих био духовно јако сиромашан, јер су оне део мог живота. Још нешто ћу вам рећи. Немају оне за џабе поклопце. Пиво у њима је квалитетније, јер поклопац спречава да пена испари – завршава причу Сава Илијевић.

З. Остојић

Снимио: Ж. Синобад

КОМПЈУТЕР УМЕСТО АРМИЈЕ ЉУДИ

Ови системи пружаће сва могућа обавештења везана за путовање авионом (ред летења, број слободних места у авионима, цене превоза), железницом, аутобусом, о поморском и речном саобраћају, рент-а-кар агенцијама, хотелима, туристичким агенцијама, туристичким аранжманима, посебним услугама на путовању – излетима, посетама концертима, опери, позоришту, спортским приредбама. Обједињаваће и пружати мноштво обавештења олакшавајући посао који данас обавља армија стручњака уз помоћ силних при-

ручника, водича, шаљу телекс и друге поруке, губе драгоцено време и троше огромну енергију. Истовремено, омогућиће да и обични људи, преко својих рачунара, користе податке који су до сада били доступни само уском кругу корисника.

Амерички продор

Аутоматизацију у области превоза прве су увеле авио-компаније. Југословенски аеротранспорт је више од десет година користио компјутер-

НЕКИ НОВИ АМАДЕУС

За неколико година сви они који имају кућне рачунаре моћи ће да се прикључе на такозване глобалне резервационе системе највећих светских авио-компанија и да, ако се спремају на пут, притиском на тастер, у стану, добију сва неопходна обавештења

ски резервациони систем холандске компаније KLM, а од 1989. године сопствени. Систем омогућава да се у свим продајним местима широм света аутоматски добију подаци о летовима JAT-а и резервишу места у авиону, о летовима других компанија које лете на истим линијама и одређен број информација о даљим везама у појединим земљама или из њих према неким трећим.

Мада су компјутерски резервациони системи били џиновски скок у односу на време када су ови послови рађени ручно, компаније су направиле само први корак ка заокружењу послова које је требало аутоматизовати. Као што ниједна компанија није у стању да својом авио-мрежом у потпуности покрива ни једну земљу, камоли континент или свет, тако ни један путник не путује авионима само једне компаније. Било је, дакле, потребно да се путнику обезбеди иста услуга и код осталих превозника и другим превозним средствима.

Идеја је била једноставна: окупити све оне који пружају услуге у области путовања и туризма из читавог света и ту понуду, на најбољи могући начин, доставити свима који те услуге користе.

И овде су америчке компаније биле прве. Крајем седамдесетих година почеле су да стварају такозване глобалне дистрибуционе системе којима су, поред авио-превоза, обухватиле и низ других услуга у путничком саобраћају. Временом, како је растао број путника, повећавана је и понуда. Када су покрили америчко тржиште прешли су у Европу.

Као одговор на амерички продор, на предлог Удружења европских авио-компанија (AEA) донета је одлука о стварању сличних система и на старом континенту. Национални превозници Француске, Шпаније, Немачке и скандинавских земаља (Air France, Iberia, Lufthansa и SAS) основали су АМАДЕУС, а Британија, Италија, Холандија и Швајцарска (British Airways, Alitalia, KLM и Swissair) систем који су назвали ГАЛИЛЕО. И једном и другом систему касније су се прикључиле остале европске, па и многе компаније из Африке и Азије. Разматрајући понуду оба система, JAT се определио за већи – АМАДЕУС.

Највећи на свету

Одлука о увођењу система АМАДЕУС, који је добио име по чувеном композитору Волфгангу Амадеусу Моцарту, донета је јуна 1987. године.

Систем је заснован на технологији IBM-а и UNISYS-а. Срце му је у рачунском центру у месту Ердинг код Минхена. У огромној згради у облику пентагона, у непосредној близини новог минхенског аеродрома, подигнут је највећи приватни компјутерски центар на свету (није, дакле, власништво државе, армије, или других владиних организација) у који је уграђено 10 IBM процесора са 350 диск јединица и три UNISYS централна процесора који имају 50 диск јединица. Може да обради 1000 трансакција у секунди, с тим што може да их повећа на 1750. Поређења ради, постојећи системи у Европи обрађују 100 трансакција у секунди.

У центру ће бити смештена база података која може да се преточи у 340.000 књига а могле би да се сложе на полицу дужине 8,5 километара. Јануара 1990. центар је пуштен у пробни рад а половином јуна ове године био је спреман да крене пуним капацитетом.

Планирано је да се 31. децембра ове године у систем најпре укључе четири компаније оснивачи, а остали партнери, међу којима и JAT, шест месеци касније.

Тешко, веома тешко

Југословенски аеротранспорт, као партнер у систему АМАДЕУС, основао је, заједно са матичном кућом, националну компанију АМАДЕУС Југославија. Њен задатак је да представља систем у нашој земљи, нуди његове услуге и буде спона између домаће туристичке понуде и светског тржишта. Поред тога што домаћем тржишту треба да обезбеди коришћење свих услуга које пружа АМАДЕУС, отвара и могућности југословенској туристичкој понуди да кроз целокупну мрежу система АМАДЕУС и SABRTE изађе на светско тржиште.

Мада се Југославија, преко JAT-а, на време укључила у овај систем, тешко ће моћи да користи све његове могућности као што то могу и технолошки развијеније земље. Разлога за то је много, а основни је постојећа база са којом Југославија жели да уђе у Европу. У многим областима ми смо још увек десет, па и више, година иза развијених западних земаља, па тако и у области информатике.

Прва препрека – оспособљеност JAT-овог система за прикључивање у централни систем у Ердингу – биће пребројена највероватније до краја године. До тада треба да се постави нова, већ набављена, опрема која ће путницима пружати велике могућности.

Почетком овог лета у систем је експериментално укључен програм за резервацију којим је за сада обухваћено шездесетак највећих југословенских хотела. Програм ће у потпуности моћи да се користи тек када се хотели, својим терминалима, прикључе у систем.

За разлику од развијеног света, где је свака, па и најмања, туристичка агенција опремљена терминалима резервационих система једне, па и више авио-компанија, у Југославији је од око 1.000 агенција аутоматизовано свега стотинак. Када је реч о аутоматизацији железничког, аутобуског, речног и поморског саобраћаја, хотела и других саобраћајних и туристичких организација, стање је далеко горе.

Све ово, међутим, не обескрабрује невелику екипу АМАДЕУС Југославија. На њима је да створе предуслове за укључивање Југославије у највећи светски дистрибуциони систем. Касније, све зависи од заинтересованости туристичке привреде да те могућности искористи. А интерес постоји. До ове године само су три југословенска хотела била у неком од ових система у свету. Сада их је шездесетак. Од идуће године биће сви.

J. Симишић

ЗАБАВНИКОВ СПОРТСКИ ТЕСТ

НАЈОМИЉЕНИЈЕ

1

обим:75–78 cm

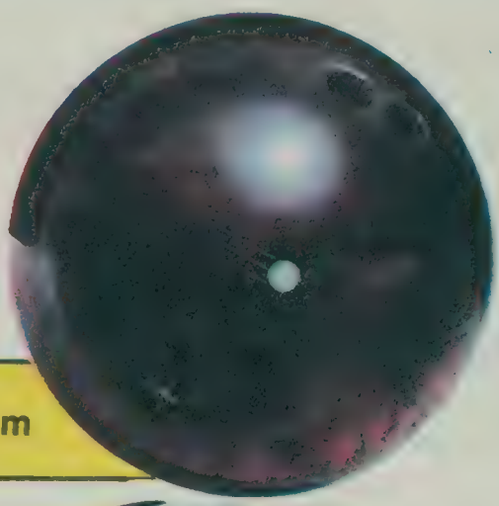

5

обим: 70,2 cm

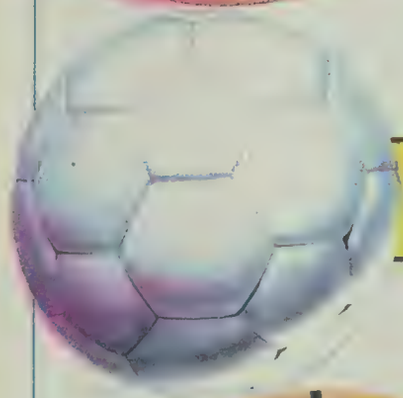

2

ОБИМ:54–56 cm

6

обим: 68–70 cm

3

обим 68–71 cm

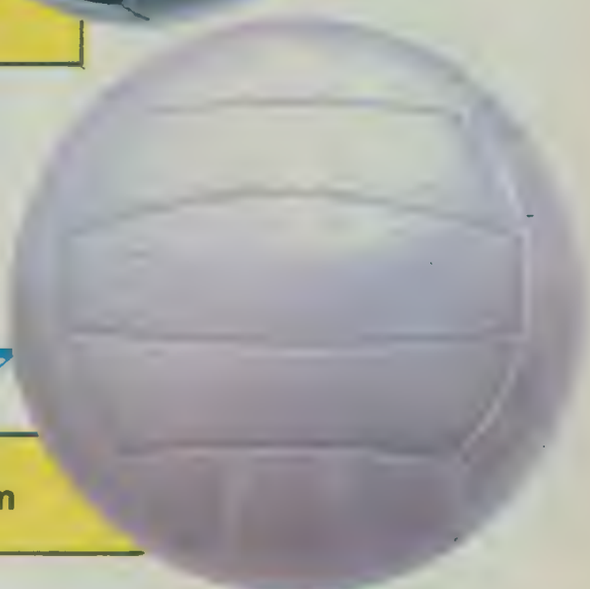

7

обим: 65–67 cm

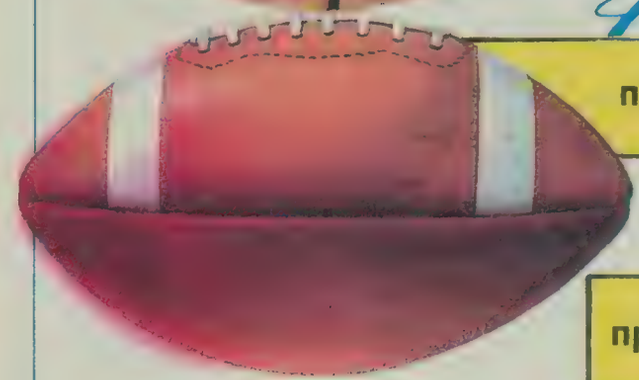

4

пречник: 28 cm

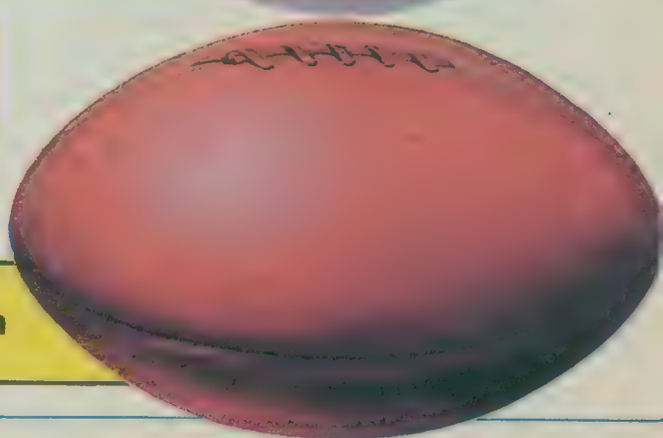

8

пречник: 27–29 cm

ГЕОМЕТРИЈСКО ТЕЛО

Пред вама се налази 18 лопти које су намењене различитим спортовима. Са којом од ових лопти се игра фудбал, тенис или кошарка? То вам вероватно није било тешко да погодите. Међутим, на нашим сликама су и лопте за, нама, мање познате спортове. Али, пошто ви волите изазове наменили смо вам задатак: треба да спарите назив спорта са лоптом која му припада. То можете учинити тако што ћете линијом повезати спорт и одговарајућу лопту, а ако не желите да жврљате по „Забавнику", запишите прво број који означава лопту и поред њега слово које означава спорт. Навели смо и димензије сваке лопте, што ће вам можда помоћи да лакше решите задатак. Нагађајте! Решења су на истој страни

А) РУКОМЕТ
Б) КУГЛАЊЕ
В) ФУДБАЛ
Г) РАГБИ
Д) АМЕРИЧКИ ФУДБАЛ
Ђ) ОДБОЈКА
Е) КОШАРКА
Ж) ВАТЕРПОЛО
З) ГОЛФ
И) БИЛИЈАР
Ј) ХОКЕЈ НА ЛЕДУ
К) БЕЈЗБОЛ
Л) СКВОШ
М) КРИКЕТ
Н) ХОКЕЈ НА ТРАВИ
Њ) ТЕНИС
О) СТОНИ ТЕНИС
П) СОФТБОЛ

14

обим: 28,6 cm

15

обим: 20,8 cm

9

пречник: 6,3–6,6 cm

пречник: 7,62 cm

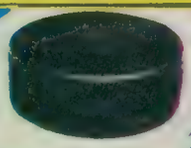

13

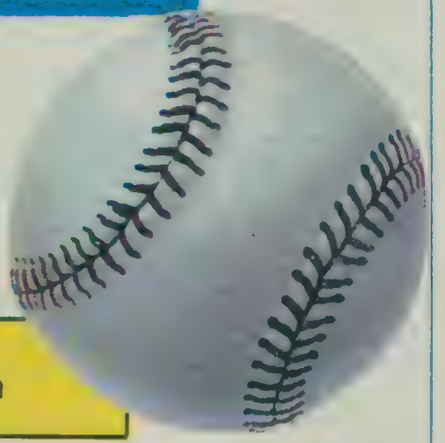

16

обим: 23,4 cm

10

пречник: 5,2 cm

РЕШЕЊА:
1 – Е
2 – А
3 – Ж
4 – Д
5 – Б
6 – В
7 – Ђ
8 – Г
9 – Њ
10 – И
11 – О
12 – З
13 – Ј
14 – П
15 – Н
16 – К
17 – Л
18 – М

11

пречник: 3,7 cm

17

обим: 4 cm

12

пречник: 4 cm

18

обим: 20,8 cm

ЖИВОТ ПИШЕ ДРАМЕ

УМРЕЋЕШ ПРЕ МРАКА!

Знала је да га ништа неће спречити да испуни претњу. Пре него што падне ноћ, убиће и себе и њу...

Било је десет и петнаест пре подне, четрдесетдеветогодишња Лила Бел Стоик разговарала је телефоном са својом сусетком Вером Олсон. Откако јој је пре четири године умро муж, пријатељство са седамдесетогодишњом Вером значило јој је много. Роуз Крик у Минесоти је миран градић. Откако је остала сама, Лили се каткада чинило да је исувише миран...

Неко је у кући

Усред разговора поглед јој се зауставио на прозорском окну крај улазних врата. На стаклу у висини кваке зјапила је рупа искрзаних ивица. Пре него што је имала времена да се запита како није чула прасак стакла, одједном је осетила да у кући није сама.

– О, боже, неко је у кући... – промрмљала је у слушалицу.

У том тренутку веза се прекинула. Вера Олсон је поново окренула број пријатељице, али је линија била у прекиду. Неколико тренутака касније у кућу је ушао Верин муж, седамдесетчетворогодишњи Торман Олсон. тог јутра помагао је једном суседу да засади кукуруз. Торман је стално некоме у нечему помагао. Као да је на тај начин хтео да се искупи за своју ћутљивост и некакво чудно несналажење у односу са другим људима.

Кад му је жена испричала шта се догодило, одлучио је да, за сваки случај, оде да види шта се то дешава. Ионако је обећао Лили да ће јој тог поподнева поправити косилицу за траву, рекао је Вери.

Док се возио ка фарми на којој је живела Лили Стоик, Тормана Олсона је обузело неко чудно предосећање. Није спадао у људе који се лако узбуђују, још мање у особе које верују у предосећања, али овога пута био је сигуран да нешто није у реду.

Лила Стоик је била у опасности. Био је толико убеђен у то да је у први мах помислио да прво оде по шерифа. Али, шта да му каже? Уосталом, за 25 километара вожње до шерифове канцеларије није било времена. Ако је Лила заиста у невољи, требало јој је помоћи што пре.

... Само што је спустила слушалицу, Лила Стоик га је угледала. Стајао је на кухињским вратима, с пушком упереном у њу. Чак и са те раздаљине осећала је како се око њега шири тежак мирис алкохола...

– Седи! Ако неко покуша да уђе у кућу, ти си мртва – рекао јој је леденим гласом док је из утикача на зиду чупао телефонску жицу.

Скљокала се у најближу фотељу, неспособна да изусти ниједну реч.

Успеће, коначно ће успети... Убиће ме, помислила је.

Ово је крај

Док се он нервозно шеткао по соби, Лила је нетремице гледала у четрдесетосмогодишњег Џејкоба Хериса Ревлија, свог бившег мужа. Прошло је тридесет година откако су се развели. У међувремену, 1978. године, у саобраћајној несрећи погинула је Лиза, њихова кћерка. Четири године касније Лилин други муж умро је од рака. Ништа страшно више није могло да јој се догоди...

Када су се 1960. године развели, Ревли је једноставно ишчезао. двадесет и пет година није знала ни да ли је жив или мртав, а онда је, одједном, после толико година, почео да јој телефонира. Тражио је да почну испочетка, клео се да се променио. И јесте. Више се није опијао повремено, био је непрекидно пијан. Одбила га је и тада је почела мора.

Телефонирао јој је у свако доба дана и ноћи, молио, плакао, претио. Једног дана упао јој је у кућу:

– Дошао сам да те убијем, али још нисам сасвим спреман.

Био је пијан, али је пиштољ којим је витлао по ваздуху био и те како стваран... Чим је отишао, Лила је позвала шерифа. Тог истог дана Џејкоб Ревли је ухапшен због претње оружјем. Убрзо је пуштен уз кауцију и отада му се губио сваки траг. У званичном полицијском билтену описан је као „опасан и наоружан".

Отада су прошле две недеље и сада је поново био у њеној кући, очигледно решен да испуни претњу:

– Пре него што падне мрак, обоје ћемо бити мртви – рекао јој је лудачки се смејући.

Видело се да заиста мисли то што каже. Лила Стоик је знала како нема смисла да покушава да бежи или да му се супротстави. То је био крај... Онда јој је на памет пао Торман Олсон. Обећао је да ће доћи да јој поправи косилицу. Торман никада до сада није прекршио ниједно обећање. Овога пута то ће га стајати живота. Убиће и њега.

Први хитац

Док се степеницама пео ка трему, непријатно предосећање Тормана Олсона претворило се у извесност. Нешто заиста није било у реду. Чим би

чула како се паркира, Лила је увек излазила да га дочека. Овога пута то није урадила. Из куће су до њега допрли узбуђени гласови. Лила је некога нешто преклињала. На тренутак је застао, а онда лагано покуцао на врата.

– Бежите, Тормане! – крикнула је.

Прекасно. врата су се отворила и у њима је стајао Џејкоб Ревли. све је у најбољем реду, рекао је старцу. Изузме ли тежак мирис алкохола, израз лица и смирени тон на тренутак су готово преварили Тормана Олсона.

Тек када је закорачио унутра угледао је пушку ослоњену о зид крај врата. Џејкоб ју је сместа зграбио. Лила је седела у кухињи и плакала.

– Седи до ње! – наредио му је Џејкоб.

У тренутку док је идући ка кухињи пролазио крај Ревлија, Торман се бацио на њега и шчепао пушку. Рвали су се неколико тренутака, а онда се проломио прасак... Метак је старца погодио у глежањ. И поред неподношљивог бола, Торман није испуштао цев из руку.

– Узми му пушку, Лила! – викнуо је Торман у тренутку када је некако успео да је ишчупа Ревлију из руку. Лила је скочила, зграбила оружје, али се у том тренутку Ревли бацио на кауч и испод јастука извукао пиштољ који је тамо претходно сакрио. Лица унакаженог од беса, уперио је цев према Лили и процедио – Умрећеш!

Торман се бацио на њега. У истом тренутку одјекнуо је пуцањ чији је звук делимично пригушио старац сопственим грудима. Мада га је метак погодио, Торман Олсон је наставио да се бори.

– Удари га кундаком по глави! – добацио је Лили.

Жена је обема рукама зграбила цев и замахнула. Ударила је Ревлија по глави једном, па још једном... Узалуд. Ван себе од беса, овај је избезумљено понављао: – Обоје ћу вас убити! – Трећи Лилин ударац био је тако силовит да се цев одвојила од кундака. Ревли се стропоштао на под обливен крвљу.

Од тог тренутка надаље Лила Стоик више није владала својим поступцима. Излетела је из куће, села у аутомобил и одјурила у правцу фарме Олсонових.

– Торман је мртав, спасао ми је живот и сада је мртав – било је једино што јој је у том тренутку пролазило кроз главу.

Почасни гост није дошао

Преварила се. Упркос страховитим боловима, Олсон је наставио да се рве у настојању да се докопа пиштоља. Век проведен у бављењу пољским радовима очеличио га је. У једном тренутку успео је да заврне Ревлију руку. Овај је испустио пиштољ, али је већ следећег часа силовито насрнуо на старца и сатерао га уза зид.

Ако је ово крај, нека буде тако. Живео сам дуго и срећно. био сам добар муж, добар отац и добар сусед, помислио је Олсон помирен са судбином док се Ревли, притискајући га једном руком уз зид, сагињао да дохвати пиштољ. Подигао га је са земље и наслонио старцу на груди, а онда повукао ороз.

Торман Олсон је чуо прасак, осетио да му се метак зарио у груди, али није осетио бол. Бацио се на Ревлија читавим телом, срушио га и одузео му пиштољ. Грчевито стежући оружје, замахнуо је и ударио га по глави. Још неколико тренутака су се рвали на поду, а онда се Ревли ослободио, устао и, тетурајући, изашао кроз кухињска врата. Последњим остацима снаге устао је и Олсон и кренуо за њим. Када се најзад домогао врата и погледао напоље, од Џејкоба Ревлија више није било ни трага.

Двадесетак минута касније пред кућом су се уз завијање сирена и шкрипу кочница зауставили један полицијски аутомобил, хитна помоћ и црвени „фолксваген" Лиле Стоик.

– О хвала богу, живи сте... Молим вас, немојте да умрете, Тормане! – рекла је старцу док су га преносили до кола хитне помоћи.

Хирурзи су из тела Тормана Олсона извадили три метка. Правим чудом, испоставило се да меци нису погодили ни један од виталних органа.

Три сата након драме која се одиграла у кући Лиле Стоик полиција је ухватила Џејкоба Ревлија. Шест месеци касније осуђен је на шест година и девет месеци затвора због покушаја убиства.

Дан после овог догађаја у једином локалном листу Роуз Крика осванула је чланак у коме је надугачко и нашироко описана храброст „најбољег суседа на свету". Нешто касније Торману Олсону је додељена и медаља за храброст, а грађани Роуз Крика приредили су велику свечаност у његову част. Као што су Вера Олсон и Лила Стоик претпостављале, почасни гост се није појавио на слављу.

– Сви ви знате какав је Торман. стидљив и повучен... – рекла је Вера извињавајући се окупљенима.

И данас, годину дана после свега, Торман Олсон нерадо прича о ономе што се догодило. Само када му се унуци, поносни на деду, обрате надимком који су му дали – Норвешки Рамбо – на уснама му затрепери једва приметан осмех.

Припремила ***М. Илић***

ХОБИ БИВШЕГ КЊИГОВОЂЕ

ЧОВЕК У БОЦИ

Грађани Буенос Ајреса са запрепашћењем застану кад насред тротоара угледају човека у флаши од пет литара. А он унутра често и заспи и не помери се по 7-8 сати

Никаква мудрост није увући се у боцу – изјавио је ових дана млади Аргентинац Уго Самароте новинарима. А њему треба веровати јер у том погледу има солидно искуство. Он заиста није ни дух, ни џин, али му то не смета да се сваког дана увуче у мали провидан балон од пет литара који понекад стоји насред тротоара. Треба ли рећи какво запрепашћење изазива код пролазника кад почне да излази!

Хуго је, мало је рећи, еластичан. Прави човек од гуме. Том својом особином и сам је својевремено био изненађен:

– Док сам био у војсци, неочекивано сам открио ту своју способност. Лекари који су ме прегледали нису у мојим органима, костима и мишићима нашли ништа необично, па отуд ни они, као ни ја, не знају како то успевам.

Човек који једини у свету изводи ову фантастичну тачку шкрт је на речима о себи, а свој таленат да се буквално „склопи" не сматра ни природним феноменом нити нечим посебним. Чак и тврди:

Са одговарајућим припремама свако би био способан за то.

Још до пре четири године Уго је седео у канцеларији и радио као књиговођа не обраћајући пажњу на свој необичан дар. Али, једне ноћи, прича он, сањао је неке тајанствене људе, или нешто слично људским бићима, који су му открили древне тајне како се влада људским телом. Од тога дана Уго даје редовне представе у летњем циркусу. Књиге и даље води, али своје, и сада броји неке веће суме.

– То је све – каже млади Аргентинац. – Проведем ноћ у боци, ујутру се пробудим и изађем напоље пред очима публике! Наравно, постоји и неки ризик, али ништа већи него кад вам стигне контрола завршног рачуна.

В. М.

ФЛАШ ГОРДОН

НА ОБАЛАМА ЕЛЕКТРЕ

II ДЕО

ВОДИТЕ НАС! ПУЦАЋУ АКО НАС ПРЕВАРИТЕ!
ФЛАШ ЈЕ ОДЛУЧИО ДА СПРОВЕДЕ СВОЈУ ЗАМИСАО...
Copr. 1942, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.

ФЛАШ НАС ВОДИ ПРАВО У СМРТ! СПРЕЧИМО ГА!
ТАЈНО! А ШТА ТИ КАЖЕШ, ДЕЈЛ?
Copr. 1942, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.

ДЕЉЛИНЕ РЕЧИ БИЛЕ СУ ПРЕСУДНЕ ЗА ЗАРКОВЉЕВУ ОДЛУКУ...
КАКО БИЛО, И ЈА ЋУ С ВАМА!
БОРОЛ ЋЕ НАС ОДВЕСТИ СКРИВЕНИМ ПУТЕЉКОМ! ЈЕДВА ЧЕКА ДА ОДЕМО ИЗ ЈЕГОВЕ ЗЕМЉЕ!
ГРЕШИШ ШТО МУ ВЕРУЈЕШ, АЛИ ИДЕМ И ЈА ДА БИХ ЗАШТИТИО ДЕЉ!
ДОК САМ СА ФЛАШОМ, ЗАШТИТА МИ НЕ ТРЕБА!
ДА! ИДЕМО ОНДА!
Copr. 1942, King Features Syndicate, Inc. World rights reserved.
8-27
БОРОЛ ИМ ЈЕ ПОКАЗАО ГДЕ ЈЕ БРОД УКОТВЉЕН...
ИДЕМО ДО ЛУКЕ!
ПАЗИ! МОЖДА ИМА СТРАЖАРА!
БОРОЛ КАЖЕ ДА НЕМА! ЛАЖ БИ ГА КОШТАЛА ЖИВОТА!
Copr. 1942, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved
БОРОЛ ЈЕ БИО УБЕЂЕН ДА ДОШЉАЦИ ПРЕДСТАВЉАЈУ ВЕЛИКУ ОПАСНОСТ ЗА ЊЕГОВ НАРОД...
2-28
НЕЋУ ДА ИЗЛАЖЕМ ДЕЉ ОПАСНОСТИ ЗБОГ ТВОЈЕ ЛУДЕ ГЛАВЕ!
ЈА КОМАНДУЈЕМ, А ТИ СЛУШАШ!
МОЛИМ ТЕ...
ИЗ ФЛАШОВИХ ОЧИЈУ ЗРАЧИЛА ЈЕ НЕВИЂЕНА СРЧБА...
ИЗНЕНАДА...
СТРАЖАРИ! ПУЦАЈТЕ!
3-2 Copr. 1942, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved
17
БЕЖИТЕ! ЈА ЋУ ВАС ПОКРИВАТИ!
ПРЕДАЈТЕ СЕ ИЛИ ПУЦАМО!
ФЛАШОВА ДРУЖИНА НАШЛА СЕ У УНАКРСНОЈ ВАТРИ - СА ВРХА БРДА И ИЗ ЛУКЕ...
3-3 Copr. 1942, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved

ТИ СИ ПОТПУНО ПОЛУДЕО!
НИЈЕ ОН КРИВ, РОДАНЕ!

ФЛАШ ЈЕ НАЈЕДНОМ СКОЧИО СА ЛИТИЦЕ...
3-4 Copr. 1942, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved

ОСТАВИО НАС ЈЕ!
НЕ ВЕРУЈЕМ! ПОКУШАВА ДА НАС ИЗБАВИ!

АЛИ, ФЛАШ НИЈЕ ОСТАО НЕПРИМЕЋЕН...
ХА! ЈЕДАН МАЊЕ!
Copr. 1942, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved. 3-5

ТАЛАСИ СУ ГА ИЗБАЦИЛИ, А ОСВЕСТИО ГА ЈЕ УДАРАЦ О ТРУП БРОДА...

ПОМОЗИ МИ, ПИГОРЕ!
ДОБРО, АКО ВИ ЖЕЛИТЕ ДА ГА СПАСЕТЕ, ВИСОЦИАНСТВО!

ОХ! ХОЋУ ЛИ ТЕ ИКАД ВИШЕ ВИДЕТИ?
ДЕЈЛ ЈЕ СВЕ С УЖАСОМ ПОСМАТРАЛА...
3-6

РОДАН ЈЕ ОДМАХ ПРИТЕКАО ДА ЈЕ УТЕШИ...
ДЕЈЛ, ЛЕПОТИЦЕ МОЈА, СПАСИБУТЕ! НЕБОЈ СЕ!
Copr. 1942, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.

ДАЉА БОРБА ЈЕ УЗАЛУДНА...
ПРЕДАЋЕМО СЕ И СПАСТИ ДЕЈЛ!

РОДАН ЈЕ ПОДИГАО БЕЛУ ЗАСТАВУ...

ОНДА СУ КРЕНУЛИ НИЗ ЛИТИЦУ...

ЗА ТО ВРЕМЕ, КРАЉ РАДИОЛ КЛЕКНУО ЈЕ КРАЈ ЗАРОБЉЕНИКА...
ЖИВ ЈЕ, АЛИ ЈЕ У НЕСВЕСТИ!
Copr. 1942, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved
3-7

13
ФЛАШ ЈЕ ОТВОРИО ОЧИ... ПАЖЊУ МУ ЈЕ ПРИВУКЛА ТРОЈКА НА ЛИТИЦИ...

НАДАМ СЕ ДА НИЈЕ ТЕШКО ПОВРЕЂЕН!
ВАЖНО ЈЕ ДА НИЈЕ УСПЕО ДА ПОБЕГНЕ!
КАКО СЕ УСУЂУЈЕШ ТО ДА КАЖЕШ?
ОДАНА СИ, ЗАТО ТЕ И ВОЛИМ!
3-9
ЗА ТО ВРЕМЕ...
ПОЖУРИТЕ, ЗАРОБЉЕНИЦИ!
ЗАТИМ...
3-10
ФЛАШ ЈЕ УДАРИО ПИГОРА С ЛЕЂА...
РУКЕ УВИС!
БАЦИ ОРУЖЈЕ ИЛИ ЋУ ПУЦАТИ У ВАШЕГ КРАЉА!
ПОСТРОЈТЕ СЕ СВИ УЗ ИВИЦУ БРОДА!
ВИДИШ ДА ФЛАШ ПОКУШАВА ДА НАС СПАСЕ!
НЕ ВЕРУЈЕМ!
ЗАРКОВЕ, ЧУВАЈ КРАЉА! РОДАНЕ, МОТРИ НА ПИГОРА! АТИ, ДРАГА, ИДИ У СТРАНУ!
3-11
ШТА ЛИ САД СМЕРА?
ИМАЈ ПОВЕРЕЊА У ЊЕГА, РОДАНЕ!
СКАЧИТЕ У ВОДУ! НЕ ПОКУШАВАЈТЕ ДА СЕ ВРАТИТЕ!
3-12
АЛИ, РОДАН ЈЕ БИО СУВИШЕ ЗАОКУПЉЕН ФЛАШОМ И ЗАНЕМАРИО ЈЕ ПИГОРА...

ПИГОР ЈЕ УСПЕО ДА СЕ ДОМОГНЕ ПИШТОЉА...
БАЦИ ОРУЖЈЕ ИЛИ ПУЦАМ У ДЕВОЈКУ!
ФЛАШ ЈЕ БРЗО ГУРНУО ДЕЈЛ С ПАЛУБЕ...
3-13
НАУЧИЋУ ТЕ ЈА ПАМЕТИ!
ЗАРКОВЕ, ПАЗИ НА ЗАРОБЉЕНИКЕ!
МОРАО САМ ДА ТЕ ГУРНЕМ ДА БИХ ТЕ СПАСАО, ДРАГА!
ЗНАМ! ВАЖНО МИ ЈЕ САМО ДА МЕ ОПЕТ ЗОВЕШ ДРАГА!
Copr. 1942, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved
3-14
ЈА САМ РАДИОЛ! НЕЋЕТЕ УСПЕТИ ДА ПОБЕГНЕТЕ!
КЛАДИМ СЕ ДА ХОЋЕМО! ОВО ЈЕ НАША РАКЕТА!
АКО МЕ ПУСТИТЕ, МОЖЕТЕ УЗЕТИ РАКЕТУ!
НЕ, РАДИОЛЕ! БИЋЕШ НАШ ТАОЦ!
Copr. 1942, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved
ПУСТИ ГА, ФЛАШЕ!
ТЕБИ БИ БИЛО БОЉЕ ДА БУДЕШ ЈА КОМАНДУЈЕМ!
3-16
ИЗНЕНАДА СЕ ПРОЛОМИО ГЛАС ИЗ ЗВУЧНИКА: „ПРЕДАЈТЕ СЕ ИЛИ ЋЕМО ВАС ПОТОПИТИ!"
ФЛАШ ЈЕ НАРЕДИО ДА СВИ УЂУ У РАКЕТУ...
ПРЕСТАНИТЕ С ПУЦЊАВОМ! УБИЋЕТЕ КРАЉА!
ДРЖИТЕ СЕ! НЕМАМО ВРЕМЕНА ЗА ЛАГАНО УЗЛЕТАЊЕ!
3-17
Copr. 1942, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved
ИАКО ИХ ЈЕ ЗАСИПАЛА АРТИЉЕРИЈА, ФЛАШ ЈЕ ПОКУШАО ДА ДИГНЕ РАКЕТУ...

И НАЈЗАД...
ЗАТВОРИЋУ ЗАРОБЉЕНИКЕ ДА НЕ ЧУЈУ КАКО СЕ СВАЂАМО!
РОДАНЕ, ДВАПУТ СИ ОДБИО ПОСЛУШНОСТ! АКО МИСЛИШ ДА НЕКО ДРУГИ МОЖЕ ДА КОМАНДУЈЕ, ГЛАСАЈМО!
ТАЧНО! ТИ ВИШЕ ТО НИСИ У СТАЊУ ДА РАДИШ!
3-18
Copr. 1942, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved
ЈА ТИ ВЕРУЈЕМ! ОСТАНИ КОМАНДАНТ!
ФЛАША ЈЕ ПОГОДИЛО ЗАРКОВЉЕВО ОКЛЕВАЊЕ...
ЧУДНО СИ СЕ ПОНАШАО... ИПАК... ЗА ТЕБЕ САМ!
3-19
ИЗГУБИО САМ! СЛЕДИ МИ КАЗНА!
НЕ! ЗАБОРАВИМО ПРОШЛОСТ И МИСЛИМО ШТА ЋЕМО ДАЉЕ!
Copr. 1942 King Features Syndicate, Inc., World rights reserved
ХВАЛА ТИ, ДЕЈЛ!
ЗАР НИСИ ЗНАО! ВОЛИМ ТЕ, ФЛАШЕ!
ЗАШТО МИ КАЖУ ДА САМ СЕ ЧУДНО ПОНАШАО?
БИО СИ ГРУБ И НАТМУРЕН ОД ТРЕНУТКА КАД СМО СЕ НАСУКАЛИ!
ДА...ПОВРЕМЕНО СУ ME МУЧИЛЕ УЖАСНЕ ГЛАВОБОЉЕ!
ОХ! ЗАШТО НИСИ ДОЗВОЛИО ЗАРКОВУ ДА ТЕ ПРЕГЛЕДА?
ИМАО СИ ПОТРЕС МОЗГА! БОЛИ ЛИ ТЕ ЈОШ?
НЕ, И ТО ОД ТРЕНУТКА КАД САМ ИЗБАЧЕН НА ПАЛУБУ РАКЕТЕ!
3-20
ДРУГИ УДАРАЦ ТЕ ЈЕ ОЧИГЛЕДНО ОСЛОБОДИО ПРИТИСКА!
МИЛИ, ТАКО САМ СЕ УПЛАШИЛА ДА НИСИ ЉУТ НА МЕНЕ!
Copr. 1942, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved
ИДЕМО НА МОНГО! КРАЉУ, СМАТРАЈТЕ СЕ НАШИМ ГОСТОМ!
3-21 Copr. 1942, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved
ИЗНЕНАДА...
...РАКЕТА ЈЕ ПОЧЕЛА ДА ГУБИ ВИСИНУ И...

ПАДАМО! ВЕЖИТЕ СИГУРОНОСНЕ ПОЈАСЕВЕ!
ФЛАШ ЈЕ ПОКУШАО ДА КЛИЗИ ПО ТАЛАСИМА И ТАКО УБЛАЖИ ПАД...
3-23
ЈЕСИ ЛИ ПОВРЕЂЕНА?
НЕ! МАЛО САМ СЕ ИСТРУКАЛА! СЈАЈНО СИ СЕ СПУСТИО!
ПИГОР ЈЕ ПОНОВО ПОКУШАО ДА ПОБЕГНЕ...
ЕВО ТИ!
САД ЋЕ НЕКО ВРЕМЕ БИТИ МИРАН!
МОРЕ ЈЕ ПРИЛИЧНО УЗБУРКАНО!
3-24
РАКЕТНО ГОРИВО ЈЕ ПОТРОШЕНО! НЕМАМО НИ ДОВОЉНО ХРАНЕ!
ЛОВИЋЕМО РИБУ!
А ЈА ИДЕМ У ЕЛЕКТРУ ПО ГОРИВО!
НЕ ВЕРУЈЕМ ДА ЋЕ НАМ ДАТИ ГОРИВО! ТО ЈЕ САМО ТРИК!
ЈА ВАМ ВЕРУЈЕМ, ВИСОЦИАНСТВО!
ФЛАШ ЈЕ ПОДИГАО ЈЕДРО...
3-25
Copr. 1942 King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.
ПАЗИ! РОДАН ЈЕ ПАО У МОРЕ!
ЕВО МЕ, РОДАНЕ!
3-26
ФЛАШ НИ ТРЕНУТКА НИЈЕ ОКЛЕВАО ДА СПАСЕ РОДАНА, ИАКО МУ СЕ ПРОТИВИО, А БИО ЈЕ И ПОТАЈНО ЗАЉУБЉЕН У ЂЕЈЛ...
Copr. 1942, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.
ХВАЛА ТИ...ВЕЛИКОДУШАН СИ...
А ШТА СИ ОЧЕКИВАО ДА УЧИНИМ?

ДОБРО СИ ЗАТЕГЛА ЈЕДРО!
НАДАМ СЕ ДА ЋЕ ИЗДРЖАТИ ДО КОПНА!
И ДОК ЈЕ ФЛАШ КРМАНИО КА ОБАЛАМА ЕЛЕКТРЕ...
ЗНАШ ДА МИ СЕ ДОПАДА ОВАЈ ТВОЈ БРОД!
ДЕЈЛ! ДОЛЕ!
ЗАТО ЛЕТЕЋИХ АЈКУЛА!
3-27
ФЛАШ ЈЕ ЗА ТРЕН ЗАНЕМЕО ОД УЖАСА...
НАДАМ СЕ ДА ОВЕ МОРСКЕ НЕМАНИ НЕЋЕ НАСРНУТИ НА НАС!
3-28
АЛИ, ИЗГЛАДНЕЛА ЧУДОВИШТА УСТРЕМИЛА СУ СЕ НА СВОЈ ПЛЕН...
ОВО ЋЕ ВАС РАСТЕРАТИ!
ДОЂЕТЕ ЛИ БЛИЖЕ ДОБРО ЈУ ВАС НАХРАНИТИ!
3-30
ТРЕБА ЛИ ТИ ПОМОЋ?
ВОДИ ДЕЈЛ УНУТРА И ОСТАВИ ПОКЛОПАЦ ОТВОРЕН!
НЕЋУ ДА ПРОМАШИМ И УЗАЛУД ТРОШИМ МУНИЦИЈУ!
3-31
ДОК СЕ ФЛАШ БОРИО С МОРСКИМ ЗВЕРИМА, ПОКЛОПАЦ РАКЕТЕ СЕ ПОЛАКО СПУСТИО...

ФЛАШ НИШТА НИЈЕ ПРИМЕТИО...
ЗРАЦИ ЋЕ ВАМ ЗАУВЕК УТОЛИТИ ГЛАД!
4-1
РАЊЕНА АЈКУЛА ОДГУРНУЛА ЈЕ КОРМИЛО ИЗ ФЛАШОВИХ РУКУ И БРОД ЈЕ ПЛОВИО БЕЗ КОНТРОЛЕ...
ПОТРЕБНО МИ ЈЕ ПОЈАЧАЊЕ! ОХ! НЕМАМ НИ МУНИЦИЈЕ!
УЖАСНУТ, ФЛАШ ЈЕ УГЛЕДАО ЗАТВОРЕН ПОКЛОПАЦ...
(ОТВОРИ!
ДЕЈЛ ЈЕ ОДМАХ ОСЕТИЛА ДА НЕШТО НИЈЕ У РЕДУ...
КАО ДА ЧУЈЕМ ЛУПУ... ФЛАШЕ, ЈЕСИ ЛИ ДОБРО?
УПОМОЋ! ОТВОРИ! ЈЕСИ ЛИ ТИ ОВО УРАДИО?
4-2
СКЛОНИ СЕ! ТИ...
НИСАМ ЈА! ЕВО, ОТВОРИЋУ...
4-3
ЗАРКОВ ИХ ЈЕ ОБОЈЕ ОДГУРНУО И ПОДИГАО ПОКЛОПАЦ...
ПРЕСТАНИ! КУНЕМТИ СЕ ДА НИСАМ!
ЗАРКОВ ЈЕ ИЗАШАО У ТРЕНУТКУ КАД ЈЕ НЕМАН ОБОРИЛА ФЛАША...
ПОКУШАО ЈЕ ДА МУ ПОМОГНЕ, АЛИ...
4-4
ДРЖИ СЕ! ЕВО МЕ!

АЈКУЛЕ СУ СЕ УСТРЕМИЛЕ НА БЕСПОМОЋНОГ ФЛАША И ЗАРКОВА...
Copr. 1942, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.
4-6
РОДАН ЈЕ НАНИШАНИО У ФЛАШАОВОМ ПРАВЦУ...
СТАНИ, ТИ ХЛАДНОКРВНИ УБИЦЕ!
СКЛОНИ СЕ! ПРОМАШИЋУ ЗБОГ ТЕБЕ!
КРАЉО РАДИОЛ И РОДАН ЗАСУЛИ СУ АЈКУЛЕ ПАЛОБОМ...
4-7
НАЈЗАД! ПОБЕГЛЕ СУ!
ХВАЛА НЕБЕСИМА!
Copr. 1942, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.
ДРАГА, НИЈЕ ТРЕБАЛО ДА ИЗЛАЗИШ НА ПАЛУБУ!
ПРЕ БИХ УМРЛА НЕГО ШТО БИХ ДОЗВОЛИЛА ДА ТИ СЕ НЕШТО ДОГОДИ!
4-8
ХВАЛА НА ПОМОЋИ! А КАКО СЕ ПОКЛОПАЦ ЗАТВОРИО?
РОДАН ЈЕ ТО УЧИНИО!
Copr. 1942, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.
ЗАИСТА?
НИСАМ! ЗАР МИСЛИШ ДА САМ ЗАБОРАВИО КАКО СИ МИ СПАСАО ЖИВОТ!
НИЈЕ ОН! ЈА САМ СЕ ВРЕМЕ БИО ПОРЕД ЊЕГА!
ВИ ИМАТЕ ВИШЕ РАЗЛОГА ДА МЕ МРЗИТЕ! МОЖДА СТЕ ВИ?
ДА ЧУЈЕМ? КОЈИ ЈЕ ОД ВАС ДВОЈИЦЕ ТО УЧИНИО?
4-9
ЗАБОРАВЉЕНИ ПИГОР, ВИДЕО ЈЕ СВОЈУ ШАНСУ...
ОСТАНИТЕ НАПОЛОУ И ПОДАВИТЕ СЕ!
Copr. 1942, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.
ПОКЛОПАЦ!
ТО ЈЕ ПИГОР!
ЧИМ СЕ ЗАЧУО ТРЕСАК, СВИМА ЈЕ БИЛО ЈАСНО ШТА СЕ ДОГОДИЛО...

ОЛУЈА И ГЛАД ЋЕ ИХ ДОКРАЈЧИТИ!
ПИГОР ЈЕ ЛИКОВАО...
СФИ ПОКУШАЈИ ДА СЕ ПОКЛОПАЦ ПОДИГНЕ, ОСТАЛИ СУ УЗАЛУДНИ...
4-10
НЕ ВРЕДИ! РАКЕТИ НЕ МОГУ НАУДИТИ ЗРАЦИ ПИШТОЉА!
ОНДА СМО ПРОПАЛИ!
Copr. 1942, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.
ЗНАМ ДА ЋЕШ НАС СПАСТИ!
ФЛАШ ЈЕ СКОЧИО У ВОДУ ПО КОРМИЛО...
ЗАРОБЉЕНИ НА ПАЛУБИ, НАДАЛИ СУ СЕ ДА ЋЕ СТИЋИ ДО ОБАЛЕ ПРЕ НЕГО ШТО ИХ ГЛАД ИСЦРПИ...
ПОГЛЕДАЈ! КАО ДА СЕ ПРИМИЧЕ УРАГАН!
ВЕЖИТЕ СЕ ДА ВАС УРАГАН НЕ ОДНЕСЕ!
ИЗВИНИ ШТО САМ ПОСУМЊАЛА У ТЕБЕ!
У РЕДУ ЈЕ, ДУШО!
Copr. 1942, King Features Synd. inc. Ins., World rights reserved.
4-13
ФЛАШ СЕ БОРИО ДА ОДРЖИ БРОД НА ТАЛАСИМА...
26
ВЕТАР ЈЕ СНАЖНО ЊИХАО ИМПРОВИЗОВАНИ ЈЕДРЕЊАК...
КАКВА ОЛУЈА!
И ПИГОР СЕ ПРИЛИЧНО УЗНЕМИРИО...
АЛИ, ЖЕЉА ЗА ОСВЕТОМ НАДЈАЧАЛА ЈЕ СТРАХ...
4-14 Copr. 1942, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.

ПИГОР ЈЕ СНАЖНО ПОВУКАО РУЧИЦУ...
...И БРОД ЈЕ ПОЧЕО ДА ТОНЕ..
ФЛАШ ЈЕ ПОКУШАО ДА СЕ ПРОБИЈЕ ДО ДЕЈЛ...
4-15
...И ОДВЕЖЕ ЈЕ...
ОНДА ЈЕ ПИШТОЉЕМ ОСЛОБОДИО СВОГ ОНЕСВЕШЋЕНОГ ПРИЈАТЕЉА...
ДОК СЕ ОЛУЈА СТИШАВАЛА, ФЛАШ ЈЕ ДАО ДЕЈЛ ВЕШТАЧКО ДИСАЊЕ...
4-16
НАЈЗАД, РЕАНИМАЦИЈА ЈЕ УСПЕЛА...
ФЛАШЕ!
АКО НЕ ПРОДРЕМО УНУТРА, ГОТОВИ СМО!
БРЗО! ДАЈТЕ МИ ОДЕЋУ!
4-17
ФЛАШ ЈЕ СКОВАО ПЛАН...
УБАЦИО ЈЕ МОКРУ ОДЕЋУ У ВЕНТИЛАЦИОНУ ЦЕВ, А ОНДА ОПАЛИО.
ЉУТИ ДИМ ИСПУНИО ЈЕ УТРОБУ БРОДА...
КАХ! КАХ! КАХ!
ДАВЕЋИ СЕ ОД КАШЉА, ПИГОР ЈЕ ОТВОРИО ПОКЛОПАЦ...

ФЛАШ ЈЕ НАДЈАЧАО ПИГОРА...

...И СПУСТИО СЕ У УТРОБУ БРОДА...

УКЉУЧИЋУ ВЕНТИЛАТОР!

ЈЕДВА ЈЕ УСПЕО ДА ЗАДРЖИ ДАХ, ДОК НИЈЕ ПРОЧИСТИО ЧЕВ...

4-20

ОЛУЈА НАМ ЈЕ ПОЦЕПАЛА ЈЕДРО!

КАСНИЈЕ, КАДА СУ СЕ СВИ ОДМОРИЛИ И ОКРЕПИЛИ...

НЕМА ГОРИВА... ЧАК НИ ЗА ГЕНЕРАТОР... ШТА ЋЕМО?

ИМАМ ИДЕЈУ!

ПУЊЕЊЕ ЗА ЗРАЧНИ ПИШТОЉ ИЗДРЖАЋЕ ТОЛИКО ДА ПОШАЉЕМО С.О.С.!

4-21

ФЛАШ СЕ ОДМАХ БАЦИО НА ПОСАО...

ЗОВИ МОНГО!

НЕМА ДОВОЉНО НАПОНА! ЗВАЋУ ЕЛЕКТРУ!

БАЦАШ НАС ПРАВО У РАДИОЛОВЕ РУКЕ!

ВЕРУЈЕМ МУ!

ХВАЛА НА ПОВЕРЕЊУ, ФЛАШЕ!

Copr. 1941, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.

ЕЛЕКТРАНЦИ! ВАШ КРАЉ ЈЕ ДОЖИВЕО БРОДОЛОМ! ПОЛОЖАЈ...

4-22

ФЛАШ ЈЕ УПОТРЕБИО СВЕ ПУЊЕЊЕ ЗА ПИШТОЉ, КАКО БИ ГЕНЕРАТОР МОГАО ДА РАДИ...

28

ГОТОВО! НАПОН ЈЕ ПАО!

ЕЛЕКТРАНЦИ! СПАСИТЕ КРАЉА!

ИМА ЛИ ОДГОВОРА?

НЕ, НА ЖАЛОСТ!

ГЛЕ'! АВИОНИ ИЛИ ПТИЦЕ?

ФЛАШ И ДЕЈЛ СУ ПОТРЧАЛИ НА ПАЛУБУ...

4-23

СВИ НА ПАЛУБУ!
ИДУ ОВАМО! СПАСЕНИ СМО!
4-24 Copr. 1942, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved

ОСТАВИО САМ ЈЕДАН ЗРАЧНИ ХИТАЦ У СЛУЧАЈУ ДА НАС КРАЉУ ИЗИГРА...
ТО НИЈЕ ПОТРЕБНО, РОДАНЕ!

АВИОН СА ЕЛЕКТРЕ СЕ СПУСТИО...
СРЕЋОМ, СТИГЛИ СМО НА ВРЕМЕ! ЧУЛИ СМО ДА СТЕ КИДНАПОВАНИ, ВИССТИ!
4-25
Copr. 1942, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved

ПУКОВНИЧЕ БАНТО, ВОДИ ОВЕ ЉУДЕ У МОЈ ГРАД! ИМА ЈЕДАН И У УТРОБИ!

У АВИОНУ...
ТРЕБАЛО ЈЕ ДА УРАДИМ ШТА САМ НАУМИО!

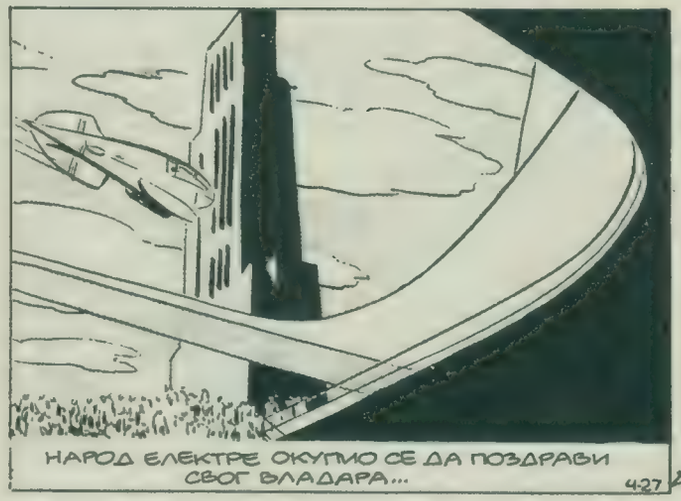
НАРОД ЕЛЕКТРЕ ОКУПИО СЕ ДА ПОЗДРАВИ СВОГ ВЛАДАРА...
4-27
29

САСВИМ ДРУГАЧИЈИ ДОЧЕК ИМАЛИ СУ ФЛАШ И ЊЕГОВИ ПРИЈАТЕЉИ...
ИЗВУЋИ ЋЕМО СЕ ВЕЋ НЕКАКО, МИЛА!
УЛАЗИТЕ УНУТРА, НИТКОВИ!
Copr. 1942, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved

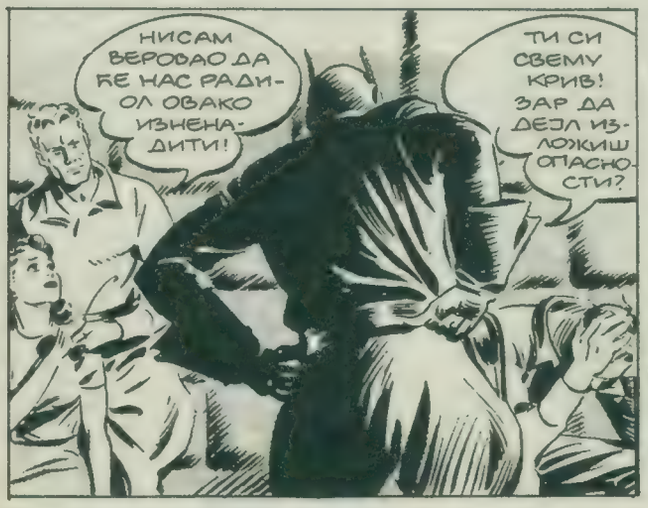
НИСАМ ВЕРОВАО ДА ЋЕ НАС РАДИОЛ ОВАКО ИЗНЕНАДИТИ!
ТИ СИ СВЕМУ КРИВ! ЗАР ДА ДЕЈЛ ИЗЛОЖИШ ОПАСНОСТИ?

ЊЕНА БЕЗБЕДНОСТ МЕНИ ЗНАЧИ ВИШЕ НЕГО ТЕБИ!

КРАЉУ ВАС ЗОВЕ! СИГУРНО ЋЕ ВАС ПОСЛАТИ У РУДНИКЕ РАДИЈУМА, КАО И ПИГОРА!
Copr. 1942, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved
4-28

ЗАТИМ...
ЕВО ВАШИХ ОТМИЧАРА, ВИСОСТИ!
429
ОНИ НИСУ ОТМИЧАРИ, ВЕЋ МОЈИ ГОСТИ!
Copr. 1942, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.
ОПРОСТИТЕ МИ ЗБОГ ОВОГ НЕСПОРАЗУМА!
ЗНАО САМ ДА ВАМ МОЖЕМО ВЕРОВАТИ!
УПОЗНАЈТЕ МОЈУ КЋЕР ЏОЛИУ! ОБЕЗБЕДИ ДЕЈЛ ОДЕЋУ ЗА БАНКЕТ!
ДОБРО!
ЏОЛИА СЕ СТАЛНО РАСПИТИВАЛА ЗА ФЛАША И РОДАНА...
НА СВЕЧАНОСТИ, ДЕЈЛ ЈЕ УОЧИЛА ДА СЕ НЕШТО СПРЕМА...
ЗГОДНИ МОМЦИ, ПРИЧАЈТЕ МИ СВОЈЕ ДОГОДОВШТИНЕ!
Copr. 1942, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved
4-30
ПРВИ ПЛЕС ЏОЛИА ЈЕ ОДИГРАЛА СА МАЈОРОМ РОДАНОМ. МОЖДА ЗАТО ДА БИ ФЛАША УЧИНИЛА ЉУБОМОРНИМ...
ОВО ЈЕ МОЈ ПЛЕС!
СВАКИ МУШКАРАЦ БИ ОВДЕ ПОКЛЕКНУО!
КАКО МОЖЕ ДА ГЛЕДА ДРУГУ ДЕВОЈКУ?
5-1
Copr. 1942, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved
ПОВРЕЂЕНА И ЉУБОМОРНА, ДЕЈЛ ЈЕ С РОДАНОМ ИЗИШЛА НА ПОЉЕ.
НЕ ГУБИ ВРЕМЕ С ЊИМ! ОБОЖАВАМ ТЕ!
30
ФЛАШ ЈЕ БИО ЗАПАЊЕН...
ИГРАЈМО, ПРИНЦЕЗО! МУЗИКА ЈЕ ДИВНА!
НИЈЕ НИ ВИДЕО КАД ЈЕ ДЕЈЛ ПОСКОЧИЛА...
МОЛИМ ТЕ, РОДАНЕ – ОХ, НЕ ЗНАМ ШТА МИ ЈЕ...
ДЕЈЛ ЈЕ УШЛА У САЛУ ДА БИ ВИДЕЛА ЗАНОСНУ ИГРУ ПРИНЦЕЗЕ И ФЛАША...
5-2

ЗАХВАЉУЈУЋИ РУДНИЦИМА РАДИЈУМА, МОЈ НАРОД ЛЕПО ЖИВИ!
КРАЉО РАДИОЛ ПОВЕО ЈЕ СВОЈЕ ГОСТЕ НА БАЛКОН...
5-4
МОЈ НАРОД НА ДАЛЕКОЈ ПЛАНЕТИ БОРИ СЕ ЗА ОПСТАНАК! ДА ЛИ БИСТЕ НАМ ПРОДАЛИ РАДИЈУМ!
ПОКАЗАЋУ ВАМ КАКО СВЕ МОЖЕТЕ ДА КОРИСТИТЕ РАДИЈУМ... НА МОЊУ ЋЕТЕ ДОБИТИ СВЕ ШТО ПОЖЕЛИТЕ!
МОЛИМ ТЕ, ОЧЕ!
АКО БАШ ЖЕЛИШ...
А МОГУ ЛИ С ФЛАШОМ У ИСКОПАВАЊЕ РАДИЈУМА?
НЕ! ОПАСНО ЈЕ!
ТАТА СТВАРНО МИСЛИ ДА ЋУ ГА ПОСЛУШАТИ!
Copr. 1942, King Features Syndicate, Inc., World rights reserved.
5-5
ИМАЛИ БИСМО ДОВОЉНО ГОРИВА ЗА РАКЕТУ И ПУЊЕЊЕ ЗА ОРУЖЈЕ...
ЈА ТОЈ ЖЕНИ НЕ ВЕРУЈЕМ!
ОДРЕД ДОБРОВОЉАЦА ЋЕ ВАС ОДВЕСТИ У РУДНИКЕ!
АЛИ... ОХ... РАЗУМЕМ, ВИСОСТИ!
ХИЉАДУ ЗЛАТНИХ ЕЛЕКТРОЛА СВАКОМ ДОБРОВОЉЦУ КОЈИ...
ВИДИШ КОЛИКО ЈЕ ОПАСНО! ЈАВИЛО ИХ СЕ СВЕГА НЕКОЛИКО!
АХА!
5-6
31
ПОБРИНУЋУ СЕ ДА ТВОЈ МОМАК НЕ БУДЕ КАЖЊЕН, АКО...
НЕМОЈ РЕЋИ ОЦУ ГДЕ САМ! УБИЋУ ТЕ!
НЕЋУ, ВИСОСТИ!
ВИДИ, ЈОШ ЈЕДАН ЛУДИ ДОБРОВОЉАЦ! ' АЈДЕ, ДОЛАЗИ!
5-7
КРАЈ У ИДУЋЕМ БРОЈУ.

ARAGONÉS БАЗ и БЕЛ

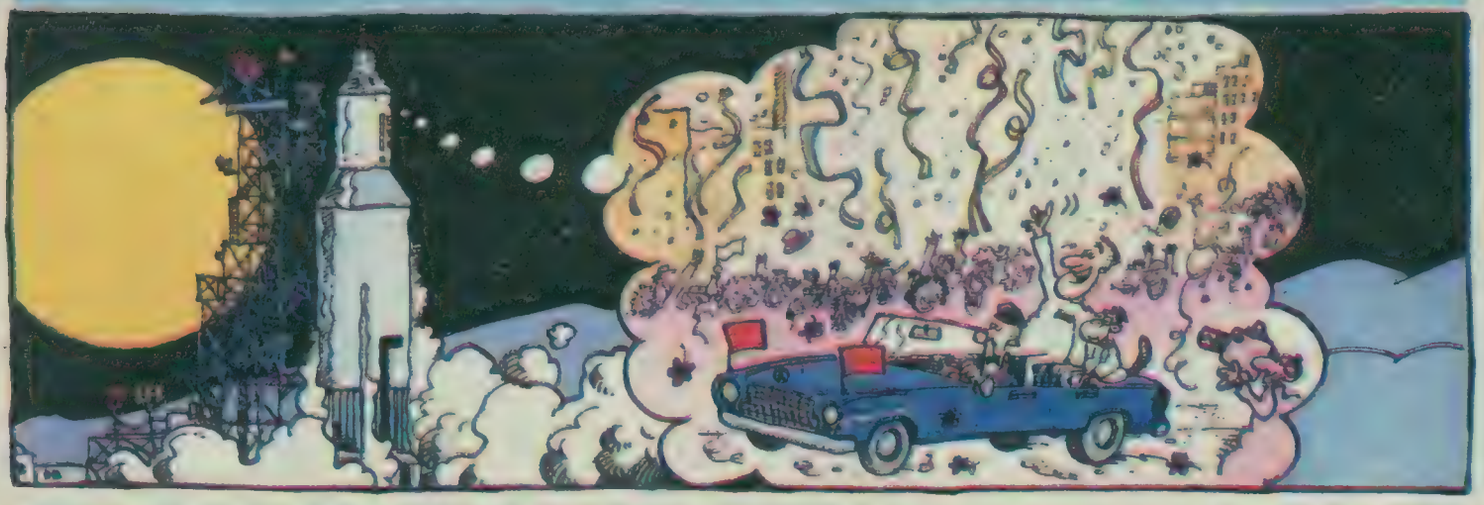

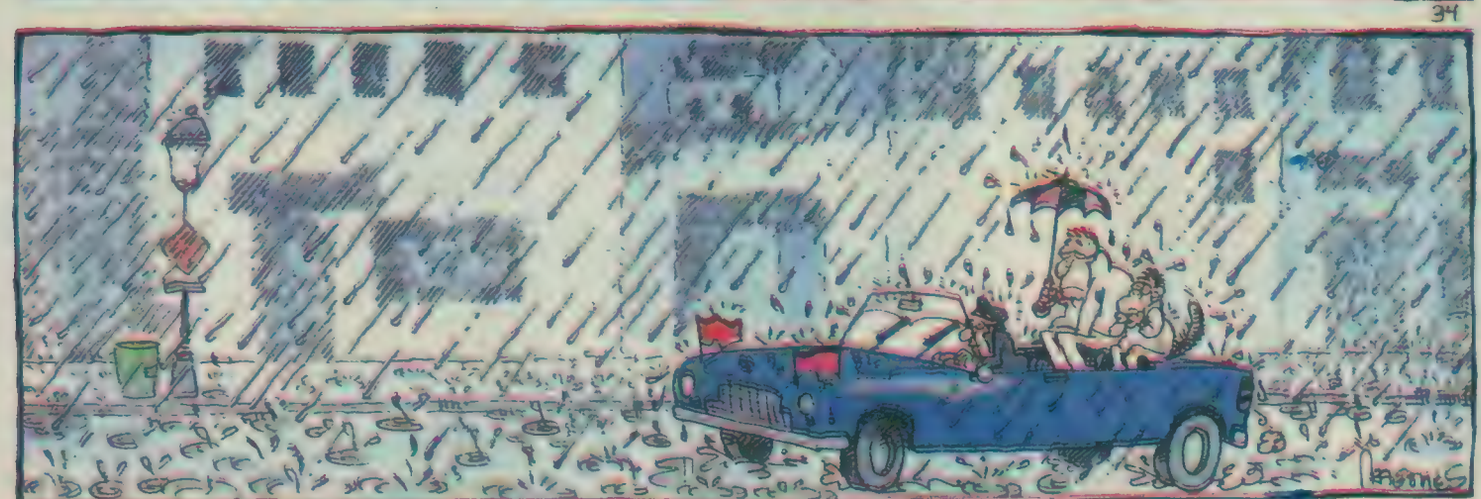

Штампарске грешке, понекад тешке

ПРОЦЕС ПРЕД ОКРУТНИМ СУДОМ

Да ли је могуће купити „краву са телефоном", чувати „стадо мрава", тражити за брак „интелектуалца од 3 године", имати „бачки концертни клавир", страдати „ван певачког прелаза", присвојити „Павла Пикаса"... сведочи

Крста Остојић, графички радник у пензији

Ствар је била више него озбиљна. Царски Беч је упутио протестну ноту краљевском Београду. Била је година 1906. Никола Пашић, председник владе, позвао је Бранислава Нушића, тада уредника листа „Самоуправа", и наложио му да у првом следећем броју напише исправку и оптужујућу реч-реченицу прогласи штампарском грешком. Дакле, аутор текста о царинском рату Аца Станојевић није написао то што је написао: „Аустрија је стални крволок Србије", него, дабоме, крвоток. Врло брзо се, међутим, показало да је Станојевић знао шта пише а Нушић шта као уредник пушта. Аустрија је 1914. напала Србију.

Откад постоји штампана реч постоји, разуме се, и штампарска грешка. Без обзира колико се и онда, али и данас, и коректори и словослагачи труде да је протерају. Реч је често неухватљива, слово посебно. Побегне, замени место, стане где не би смело и направи русвај. Често и прави скандал.

У једној од најцењенијих енциклопедија људске цивилизације, дакле француском „Ларусу", у одељку о штампарским грешкама и данас се као изузетан пример налази ова реченица:

„Belle femme a vendre álouer; très productiv si on la cultive bien" (Продаје се или издаје у најам лепа жена; ако је човек добро обрађује, веома је плодна).

Текст је из једног огласа о издавању фарме (француски – ferme), а несрећни (или духовити) словослагач је слово „r" променио у „m" па је испало „femme" – жена.

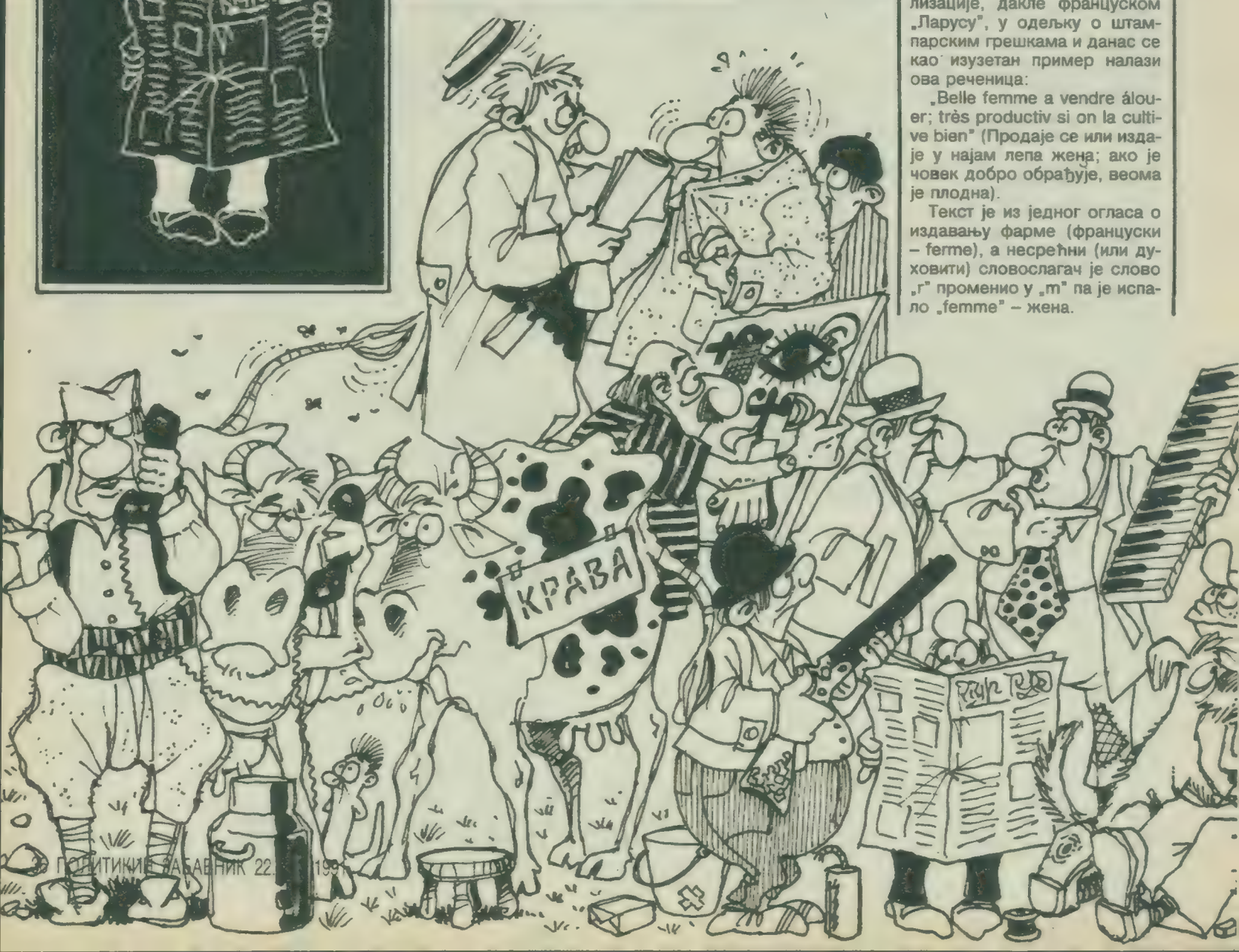

Једнокреветно радно време

Ни наше новине, наравно, нису никакав изузетак. Штампарских грешака које мењају смисао речи или реченице, које тако умеју да насмеју али и да натерају сузу, безмало можемо наћи сваког дана. Прочитамо, искривимо лице у осмех и идемо даље. Е, да те грешке не би имале век трајања једне новине (од једног дана до месец, зависно од ритма излажења), већ тридесетак година брине Крста Остојић, графички радник у пензији а из Београда.

– Више од четрдесет година провео сам у графичкој струци – каже овај седамдесетшестогодишњи сакупљач штампарских грешака, односно ђавољих, како их још називa. – Као човек од заната схватио сам колико грешке у новинама могу људима зла да нанесу, али и колико су у стању да развеселе и насмеју читаоца. Међутим, одувек сам волео хумор и цео живот покушавам да примам шалозбиљно. Посебно уживам кад пронађем грешку. Насмејем се и развеселим...

А да Крста Остојић, ловац на штампарске грешке, то своје ловиште сматра и те како озбиљним, сведоче четири дебељушкасте фасцикле са мноштвом штампарских грешака које је успео да ухвати. у њима најнеобичнији речнички склопови, речи које распамећују својим (бе)смислом. Свака грешка је пажљиво нумерисана: прво редни број, па датум и, на крају, новина у којој је успео да је зароби.

Рецимо овако:

„Тражим фризерку на једнокреветно радно време" (ред. број 114, 26. 5. 1977, „Вечерње новости").

Не зна се да ли су кандидаткиње за фризерку успеле да протумаче да је то једнократно радно време, али је сасвим сигурно да оглашивачу ни најмање није било пријатно, посебно ако му је и жена прочитала оглас.

Гарантујем изолацију владе

Као по неком неписаном правилу, највише штампарских грешака појављује се у такозваним малим огласима, правом златном рудокопу за Крсту Остојића. Разлога је више а чини се да су, каже наш јунак, најважнији то што огласи углавном иду из најмањег типа слова а и словослагачи им некако придају најмању важност. Мисле, ако већ треба да погреше, боље ту него на неким предњим странама где се по обичају смештају важне вести за важне читаоце.

Наравно, поприлично је неваспитано појединцима одређивати важност овога или онога. Како се, на пример осећала девојка кад јој је изишао сасвим пристојном сумом плаћен оглас да „жели да упозна младића од 335 година" или човек који „брака ради тражи познанство интелектуалке од 3 до 35 година". А и једна београдска газдарица се нашла у сасвим небраном грожђу кад јој је изишао оглас да издаје „собу са две самице". Да ли је овде словослагач погрешно научио законитости о једначењу по звучности слова с и з?!

Многе незапослене жене су се, без сумње, нашле у чуду кад су у потрази за послом наишле на оглас: „Потребна кућна помоћница, обавезна поправка". Уместо препорука, разуме се. Или, ко да разувери радознале да је баш потребна „погребна жена за чување деце" и да оглашивач озбиљно купује „краву са телефоном" мислећи при том „са телетом", односно да су кућној помоћници „сан и храна озбезбеђени" а да чова пошто-пото жели да замени „гарсоњеру од 390 квм за једнособан од 45 квм".

Да су, рецимо, Бачвани музикални мало ко ће да посумња, али су ретки чули за „бачки концертни клавир" који се нашао у једном огласу, као и да су „кољаве пећи" пожељне у било ком домаћинству. У новинама је донедавно било непознато да се на местима за мале огласе појављују и те како важне политичке вести. Јер, рецимо, човек исписује да „врши изолацију владе, 100 посто по немачким системима". Влагу ће неко други изоловати на неком другом месту, ако влада дозволи, наравно.

Мотор са изолованом собом

Уб, варошица надомак Београда, нашла се у центру пажње једног огласа: „ортопедски апарати исправљају аномалије вилице из уба деце". Не зна се да ли су и деца која нису из Уба поверовала да ће им горе наведени апарати помоћи да исправе зубе. А да су код нас могућа свакојака чуда сведочи и овај оглас: „Монтира куће за шлеповање приколица". О кукама други пут, исто као и о пресама јер је оглашивач – у тајном договору са словослагачем – одлучио да „продајем прасе за пластику и лате".

Нашој дичној привреди свакако ће помоћи и оно што други немају. А поуздано још нису измислили „машину за оштрење столарских ножева" која се нашла на продаји јер све волимо да радимо тупим предметима. И полако. Како другачије протумачити да стенограф „за 100 дана гарантује 60 речи". Дневно, дакле, 1,666... речи. О минутима не вреди полемисати. Зато смо успели да освојимо производњу нове врсте сатова: „продајем зидани сат". Већи је подвиг, пак, продати „мотор са изолованом собом за спавање". Шатор ћемо, наравно, да купимо.

На основу огласа које је успео да прочита наш ловац на штампарске грешке у прилици смо да, врло документовано, оспоримо тврдњу да спадамо међу највише људе на планети. И шире, свакако. Како другачије протумачити да „девојка, 33 године, висока 1,68 cm, удаје ради тражи...". Можда га је и нашла с обзиром да је у другом огласу „архитекта, 45 година, висок 1,70 cm, брака ради..." био врло заинтересован за своју животну сапутницу. А све по оној народној: шта зна дете шта је 100 кила.

Да су многи славни људи наше горе лист, нема никакве сумње. У нашим новинама, опет на огласној страни, сазнали смо да је чак и величанствени шпански сликар наше шуме стабло јер смо, одштампано у наслову великим црним словима, могли да прочитамо: „Изложба Павла Пикаса". Колико је познато, Пикасо се за живота није изјаснио. Или га, можда, нисмо ни питали.

Стрељати запету

У нашој прелепој земљи неке ствари, понекад, и не звуче сасвим лепо. Ко ће нам, посебно не страни и унутрашњи непријатељи, поверовати да смо пристојна правна држава кад је „пред Кривичним већем Окрутног суда у Београду саслушан" Н. Н. Или шта ће рећи, опет они, на вест да су „правосудни органи Републике Аустрије изручили југословенским правосудним органима Драгана Тошића који ће због кривичног дела одговарати пред Окружним судом разбојништва". Ко да поверује да је реч „разбојништво" у овој вести променило место?!

Не зна се да ли је нама пријатељска ирачка држава поверовала да је реч о (не)намерној штампарској грешки кад је у наднаслову једног текста могла да прочита ово: „Споразум пријатељства, основан југословенско-иградки мешовити комитет". Или кад су четири велике светске силе постале сисе. А ми, вероватно, деца која траже млеко.

Није утврђено ни да ли се несрећна жена боље осећала када је у новинама прочитала да је „прегажена док је прелазила ван певачког прелаза", ни колико се јавило кандидата за чување „великог стада мрава на Пештеру".

У новинама се, наравно, појављују и грешке које нису нимало смешљиве. То се пре свега односи на читуље. У једном броју једног београдског дневног листа осванула је обавест да је „Моја драга и мила мајка ... преминула". Испод фотос човека с брковима и у униформи. Одмах до ње једна друга породица извештава да је „Данас умро наш... капетан I класе". У средини фотографија жене с марамом...

То је, дабоме, много мање трагично од класичне штампарске грешке због које је човек изгубио живот. Не зна се поуздано кад се и где десила, али је овако настала. А све због једне погрешно стављене запете. Наиме, врховна команда је донела заповест: „Стрељати не, чекати помиловање!" Радио-телеграфиста је овако превео: „Стрељати, не чекати помиловање!" Било је касно за било какво накнадно помиловање.

Ипак, тражимо помиловање за све словослагаче и коректоре. Грешке су свуда могуће. Само што су негде видљиве и, сасвим поуздано, ненамерне. Зато ни у овом тексту не тражите само грешке. Оне су и овде (не)намерне.

Петар Милатовић

Илустрово: Зоран Петканић-Петко

ПО ОЦЕНЕ У БУГАРСКУ

Београдска група „Ана Марија" објавила је свој други албум и то за нову дискографску кућу „Промоција". Као и на претходној плочи, и на овој се нашла обрада једног познатог хита, и то песме „Јупи ду" коју је својевремено прославио Адријано Ћелентано. Остатак материјала написали су чланови групе Пеђа и Бане, али су и овог пута били у недоумици као и са деби плочом: очигледна комерцијалност или квалитетна музика на традицији блуза. То још нису разрешили и то највише ремети повољан утисак о плочи. За сада нове песме тестирају пред публиком, а били су и на краћој турнеји по Бугарској где их, како сами кажу, публика зна јер редовно слуша београдски радио-програм.

ЗАПА ПРЕДСЕДНИК

Један од најинвентивнијих америчких музичара Френк Запа објавио је да ће се кандидовати за председника на следећим изборима. Запа, који је иначе близак пријатељ са чешкословачким председником Вацлавом Хавелом, осведоченим љубитељем рок музике, тврди да ће студиозно припремити своју кампању.

ИЗЈАВА НЕДЕЉЕ:

„Велика је ствар када Лутер Вандрос, један од највећих певача данашњице, каже да поштује оно што ми радимо. А онда се појави неки тридесетогодишњи рок критичар и напише да „New Kids" немају душе. Понекад ми се чини да нас нико не схвата. Чак ни једанаестогодишње девојчице не разумеју наше плоче." Дони Валберг („New Kids On The Block")

ТРАЖИЛИ СТЕ ПЕСМУ:

VOGUE

Look around everywhere you turn
is heartache
It's everywhere that you go
(look around)
You try everything you
can to escape
The pain of life that you know
If all else falls and you long to
be
something better than
you are today

I know a place where you can
get
away, it's called dance floor
and here's what it's for so

Come on vogue vogue Let your
body move to the music
Come on vogue vogue Let your
body go with the flow you
know
you can do it

All you need is your own
imagination So use it that's
what it's for
Go inside all you'll find is
inspiration Your dreams will
open the door

It makes no difference if
you're blake or white If you're
a boy or a girl If the music's
pumpin' it will give you new
life
You're a superstar
yes, that's what
you are you know it

Beauty's where you
find it not just where you
bump
and grind it it's only here
in the music hall
that's where I feel so beautiful
magical life's a ball so
get up on the dance floor

Greta Garbo and Monroe
Dietrich
and Dimaggio Marlon Brando
Jimmy
Dean on the cover of a
magazine
Grace Kelly Harlow Jean
picture of
a beauty queen Gene Kelly
Fred
Astaire Ginger Robers dance
on
air They had style they had
grace
Rita Haywort gave good face
Lauren Caplan Lana too Betty
Davies
we love you Lady's with an
attitude
fellas that were in a mood
Don't just stand here let's
get to it Strike a pose
there's nothing to it

Текст и музика: Мадона и Шеп Петибон
Изводи: Мадона

ВОГ

Погледај где год се окренеш
[illegible]
где год да одеш
(разгледај)
Пробај све што можеш
да би се спасао
Животног бола који знаш
Ако све остало пропадне а
ти чезнеш да будеш
нешто боље него
што си данас

Знам место где можеш
побећи, зове се плесни
подијум
и ево чему служи
Дођи и играј вог Пусти
тело да се креће уз музику
Дођи и играј вог Препусти
тело струји, ти знаш
да то можеш

Све што ти је потребно је
[illegible]
машта Па употреби је зато
[illegible] и служи
[illegible], све што неш наћи је
[illegible]иуће Твоји снови ће
отворити врата

Не прави разлику ако
си црн или бео ако си
момак или девојка Ако
музика
пумпа, даће ти нови живот
Ти си суперзвезда
да, то је оно
што јеси, то знаш

Лепота је тамо
где је нађеш, не само тамо
где се
бориш за опстанак, она је
само овде
у сали са музиком
Ту се тако дивно осећам
Чаробни живот је бал па
такле
поћни се на плесни подијум
Грета Гарбо и Монро,
Дитрих
и Димаџо, Марлон Брандо,
Џим
Дин на насловној магазина
Грејс Кели, Харлоу Џин,
слика
краљице лепоте, Џин Кели,
Фред
Астер, Џинџер Роџерс играју
у ваздуху Имали су стил и
грациозност
Рита Хејворт је пружала
добро лице
Лорен, Каплан, Лана и Бети
Дејвис
волимо вас Дима има став
расположени типови
немојте само стајати овде
дај
да почнем Заузми позу
није то ништа страшно

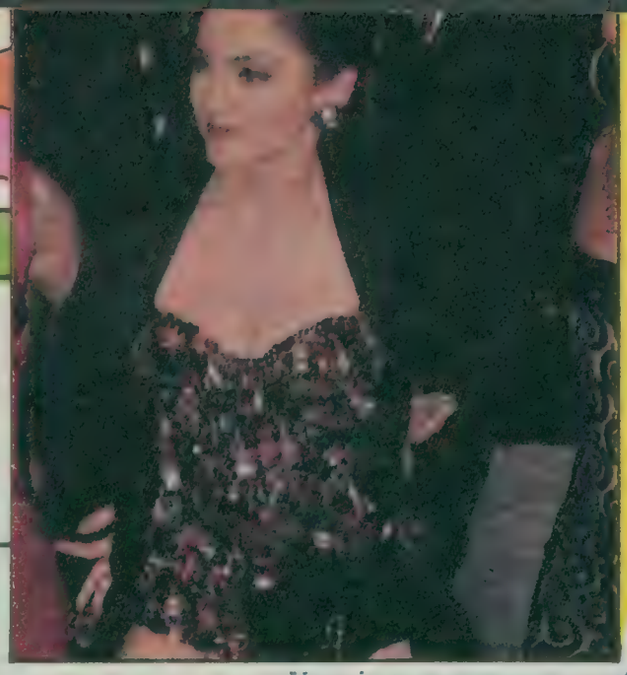

КОНЦЕРТ ЗА СТАН

У овој оскудици нових домаћих издања појављује се Рамбо Амадеус са својим трећим албумом поетски насловљеним „Психолошко пропагандни комплекс М-91". Да његова музика удара на психичку стабилност слушалаца, одавно је јасно, као и то да је она својеврсна антипропаганда новокомпоноване народне музике. Дакле, сви ти елементи су садржани и на овој плочи, али ту су и неке, више техничке измене које објашњава сам Рамбо:

– Продукцију плоче радили смо мој брат и ја. Разлог је једноставан: зашто да оних 1,5 одсто од продаје које добија копродуцент иду неком другом. Нека остану у кући. Брат је, иначе, до сада свирао са оним словеначким групама које су музички јаке, али су много досадне за слушање. Изменио сам и састав пратеће групе. Имам дувачку линију, удараљке свира момак из „Del Arno Banda" тако да смо спремни да кренемо у поход публици. Схватио сам да је она мој мецена; да ме она финансира да бих могао да радим. Тако сам септембра на „Авала фесту" одсвирао концерт да бих скупио новац за изнајмљивање стана јер сам у претходном добио отказ. Публика је то схватила и дошла је у уобичајено великом броју – каже Рамбо.

ЛЕСИ СЕ ВРАЋА У - ТЕЛЕВ

ЖИВОТ НА ВИСОКОЈ ШАПИ

Леси се вратила у телевизор. Емисију може да креира по вољи

У врту једног музеја у Њујорку изложене су штенаре о каквим пси могу само да сањају – ако уопште сањају

Још само да се нађе возач, па штенара заједно са својим становником може да крене на плажу

Само нешто мање од две стотине килограма кекса за псе употребио је амерички архитекта Мајкл Мек Доноуз да би саградио псећу палату из снова за коју је инспирацију нашао у грађевинама старих Маја. Кекс је отпоран на воду, чак и на најјачу кишу, разуме се. „Желео сам да за псе саградим нешто што би било спој нечег из њиховог свакодневног живота, а то је храна, и изузетне лепоте архитектуре Маја" – каже пројектант и извођач ове штенаре. И то му је више него пошло за руком: његово дело привлачи највећу пажњу посетилаца једне необичне изложбе у врту Купер-Хјуит музеја у Њујорку.

Изложба је стална а припремили су је сарадници овог музеја амерички архитекти, дизајнери и једна њујоршка школа за обуку паса – водича слепих. „Жеља нам је била да добијемо штенаре у које ће се пси заљубити", каже Доротеј Глобус, директор изложбе. Не знамо да ли су се пси које су досад доводили на изложбу заљубили у ове штенаре али је без сваке сумње да су се псеће палате свиделе свим осталим посетиоцима, чак и слепима. Јер, штенаре су постављене тако да слепи посетиоци могу да их слободно опипају са свих страна и да њихов опис прочитају помоћу Брајеве азбуке.

Аутори „штенара из снова" показали су много маште и духа а надахнуће су тражили и нашли у свакодневном животу, филму, књижевности, историји архитектуре. Тако је архитект Ред Портер за своју штенару, коју је назвао „БауВАУхаус" инспирације нашао у архитектури „Баухауса", уметничког покрета насталог у Немачкој двадесетих година нашег века.

„Тројански пас" назив је штенаре коју су изградили Луис Дејвис и Билијем Пексон. Штенара је од нарочитог дрвета, изгледа као здепаст, мало четвртаст пас који чак може да маше својим великим, дрвеним клемпавим ушима. Спољашњи зидови штенаре украшени су руком сликаним псима. Прича се да се првих дана по отварању изложбе једна женка расе лабрадор, из школе за обуку паса-водича, чим је угледала ову штенару „уселила" у њу заједно са својим штенцима.

Један дизајнер из Гринич Вилиџа саградио је штенару која уме и да „говори". Њени зидови тако су направљени да почну да испуштају пријатне звуке чим неки пас ступи у њу. Њујоршки архитекта Такер Вимајстер свакако је мислио на милионе малих љубитеља филмова о, вероватно, најпопуларнијем псу, керуши – лепотици Леси. Његова штенара има облик великог телевизора на чијем екрану пише: „Леси се враћа кући".

Када ова, више него занимљива изложба, једном ипак буде затворена, двадесет четири штенаре, колико их укупно има, биће продате на аукцији а сав приход припашће школи за обуку паса – водича за слепе.

Велика штенара украшена дрвеним фигурама паса подсећа на неку модерну катедралу

ИЗОР

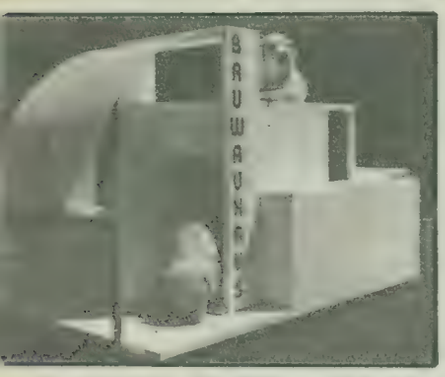

Штенара „БауВАУхаус": као да је настала двадесетих година овог века у Немачкој

Пса који ступи у њу ова штенара дочекује пријатним тоновима

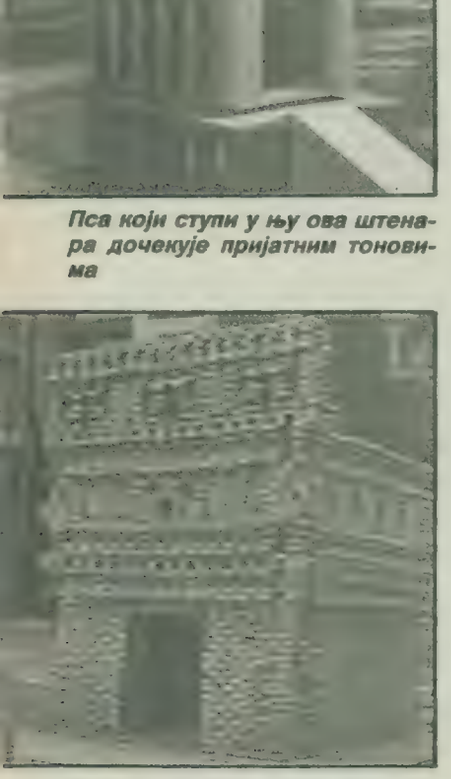

Да је пас поједе или да станује у њој? Штенара од псећег кекса инспирисана архитектуром старих Маја

Тројански дрвени пас: може и ушима да маше

ОВО НИСТЕ ЗНАЛИ

МАЈЧИНО МЛЕКО ЈЕ НЕЗАМЕНЉИВО

Јапански научници открили су у мајчином млеку антибиотик – лактофелицин. Он је убиствен за многе бактерије које изазивају тровање храном, а такође ефикасан и против других стомачних тегоба као што је дијареја, на пример.

ИЗАЂИТЕ ИЗ ЋОШКА

Биофизичари и биоенергетичари који истражују „лоша места" у просторијама дошли су до следећег закључка: ни кревет ни радни сто, ни фотељу у којој се одмарате немојте постављати у угао просторије. Јер, ту се дешава оно што би се научно могло назвати „усисавање" енергије.

Обратите пажњу како се домаће животиње односе према угловима и следите их: никад их нећете видети да леже у ћошку.

НАЈОПАСНИЈЕ ЗАНИМАЊЕ НА СВЕТУ

Недавно је изашао из штампе редовни статистички зборник Светске здравствене организације из кога вам преносимо неколико најновијих података и цифара.

Најопаснија занимања у свету и даље је пушење: од њега на Земљи сваке године умире 800.000 људи. То је више од укупног броја жртава ратова, убистава и самоубистава.

Најопаснија заразна болест је маларија – она сваке године покоси 1–2 милиона људи.

Најдуговечнији људи наше планете су Јапанци: жене у овој земљи живе просечно 82,5 године, а мушкарци шест година мање. На другом месту иза Јапанки су Францускиње и Швајцаркиње: оне просечно живе 81,3 годину. Од мушкараца најдуговечнији су Грци (74,3 године), Швеђани (74,2) и Американци (71,6). Међутим, жене у свим земљама живе дуже од мушкараца и то за 5–7 година. Сматра се да је то повезано са чињеницом да су оне мање склоне да се излажу ризику, да више воде рачуна о здрављу и мање су изложене опасностима везаним за професионална обољења.

Мађарска је земља са највећим бројем самоубистава: годишње од 100.000 становника ове суседне земље њих 40 дигне руку на себе.

Од свих земаља за пешаке је најбезбедније Гватемала: овде на сваки милион становника годишње у саобраћајним несрећама гине само 15 људи. Најопаснији је Кувајт: 349 мртвих на милион становника! У САД та цифра износи 187, у СССР-у 183.

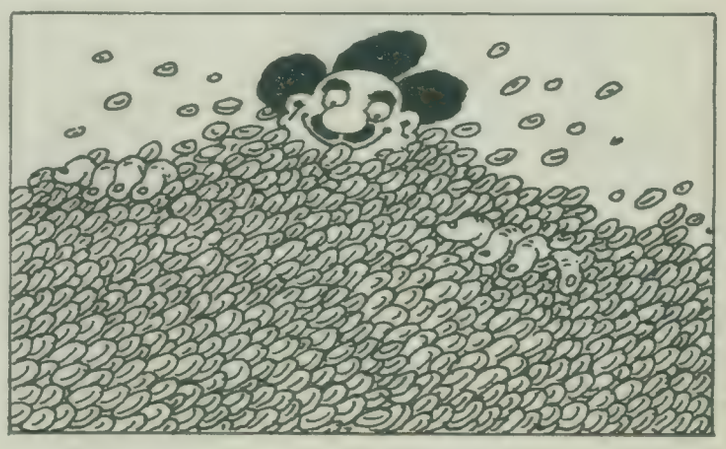

НОВЧИЋ ПО НОВЧИЋ...

Најбогатији нумизматичар на свету је Американац Брјус Макнел. Новчиће је почео да сакупља као осмогодишњи дечак кад је добио на поклон албум за стари метални новац. Посао му је ишао тако добро да је већ као средњошколац зарађивао радећи као цењени консултант код трговаца старим новцем у свом родном Лос Анђелесу.

Већ као студент историје Макнел је са једним пријатељем отворио свој мали дућанчић новчића. Данас се вредност његовог „нумизматичког царства" процењује на 200.000 милиона долара!

Илустровао: Љубомир Милојевић-Љубац

BEOSOFT – COMMODORE 64/128

igrice za kompjuter

BEOSOFT je firma za prodaju programa za Commodore osnovana 1989. Do sada nam je poverenje poklonilo preko 6000 članova iz cele Jugoslavije. Za kvalitetnu uslugu i fer odnos prema kupcima 1991. godine smo po anketi časopisa Svet Kompjutera proglašemi za najbolje prodavce programa. Posedujemo preko 3000 programa. Ovo je deo iz naše ponude. Postanite i Vi naš član !

CRTANI FILM	AUTO–MOTO TRKE	POČETNIČKI
AKCIONI	FILMSKI HITOVI	PUCAČKI
SVEMIRSKI	RATNI	SPORTSKI
DETEKTIVSKI	BORILAČKI	IGRE SA TOP–LISTA
NINDŽ	LUNA PARK	NAJBOLJE IGRE ZA C–64
FUDBAL	IGRE NA SNEGU	KOŠARKA
ŽIVOTINJSKO CARSTVO	IGRE BEZ GRANICA	NAJBOLJE IGRE 1989
NAJBOLJE IGRE 1990	NAJBOLJE IGRE 1991	VESTERN
AVANTURISTIČKI	HITOVI OKTOBRA	HITOVI NOVEMBRA
HITOVI DECEMBRA	OLIMPIJADA	ENGLESKI FRANCUSKI NEMAČKI

NAJJEFTINIJI PAKET

SPECIJALNA PONUDA

NAJKOMPLETNIJI PAKET

IZABERITE 4 KOMPLETA I DOBIĆETE JOŠ 4 BESPLATNO
(OKO 300 RAZLIČITIH IGRICA)

Svaka kaseta sadrži uputstvo na našem jeziku. Garancija za sve naše usluge je godinu dana. Cena jednog kompleta iznosi 200 dinara. PTT troškove snosi kupac. Pošiljku dobijate za 3– 4 dana i plaćate je poštaru.

NARUDŽBENICA

DA, ovim neopozivo naručujem sledeće komplete:

.....

.....

ime i prezime *mesto i poštanski broj*

ulica i broj *potpis*

BEOSOFT, P. FAH 25 11050 Beograd 22
011-421-355
Radno vreme od 08 do 21h svakog dana i nedeljom i praznicima

Илустровао: Доброслав Боб Живковић

У давна времена, далеко преко широког мора, дубоких река и високих планина постојао је дивни град Акабад. У прелепом граду, на ушћу двеју питомих река, сви су богато и безбрижно живели.

Улице су биле закрчене гомилама воћа и хране, кожа и накита...

Када је и како дошла звер, нико се са сигурношћу није сећао. Многољудни Акабад уздрхтао је иза зидина недовољних да спрече упад звери.

И, у време у које почиње ова прича, између звери и становника Акабада успостављен је сталан и чврст однос. И мржња и зло могу бити стални и чврсти.

Испразниле су се улице и радње. Народа је било све мање. Живот је постајао бесмислен.

У почетку сваког месеца, па сваке недеље, па сваког четвртог и на крају сваког дана, звер је тражила дар или жртву. На камену трпезу, коју су становници Акабада сами подигли пред зидинама, остављали су тело омамљене младе девојке. Следећи пут то је био дечак.

Доносили су децу за дана и одлазили. Нико није видео звер како односи жртве. Чули су се само страшни крици; око камене трпезе ширила се несносна врућина и задах. Неки, који су се усудили да провире иза зидина, тврдили су да је око трпезе севало као да по њој ударају мање.

Становници су, у очајању, покушали да подвале звери. Подметали су страдалу децу, без знака живота или ону којој, од болести, није било спаса.

Страшна је била освета немани. Пробила је зид и ушла у град. Првих неколико грађевина потпуно је срушила. Они који нису побегли настрадали су од беса немани.

Господар града покушао је да организује напад и оружјем отера звер. Али, његов јуриш био је разбијен а снаге разбацане по околним планинама. Ратници изломљених копаља, штитова, полулуди од страха, сатерани су у планинске теснаце.

Помоћи није било. Успостављен је страшни ред по коме су они са децом доносили и дар. Неки од родитеља су се убијали, неки покушавали да подвале. Прве су сажаљевали и помагали, друге хватали и кажњавали.

Спаситељ

Стигао је ред и на прелепу Господареву кћерку од непуних четрнаест година. Господар се припремао да храбро поднесе жртву. Његова жена да узме себи живот. У палати је било тихо док тишину не разби глас:

– Пустите ме Господару! – викао је непознати. – Спасићу му кћерку!

– Не шали се и не играј се животом – процеди заповедник траже. – Срамота је да дајеш лажну наду!

– Ја ћу му спасти кћерку.

Страшан је био поглед заповедника страже. Његов је син остављен на каменој трпези пре седам недеља. Он није бранио Господара владара. Бранио је Господара оца. – Ко си ти?

– Овчар.

Заповедник се стресе. Још један сулуди дечак искушава срећу, помисли.

– Зашто то чиниш?

– Хоћу град.

ЛЕПОТИЦА И ЗВЕР

– А ако не успеш?

– Ви тражите...

– Твоју главу – не задржа злурадост заповедник страже.

– Пустите ме Господару! – викну поново младић.

– Да га није скршила туга и чула му отупела и заморила се, Господр би приметио да говор дошљака није убого клепетање овчара који је у својој глупости решио да изазове и срећу и живот.

– Како ћеш ми спасти дете?

– Доћи ћу ти три дана од данас. Нека врата буду под стражом, али отворена. Нећу нико да зна да долазим, нећу нико да зна да сам дошао, чак, ни ти. Уђи у ову одају сат после поноћи. То је све.

– Ти знаш шта те чека ако не успеш?

– Смрт.

– Имаш сувише година за камену трпезу, за смрт не.

– За три дана – поклони се младић затежући око себе огртач нежном, готово девојачком руком.

У речени дан

Касни пролазник, да се неко усудио да изађе ноћу, могао је, на улазу у кнежеву палату, да види како се кроз врата уноси нешто велико, издужено и високо, увијено у огртаче, стегнуто узицама.

Када зачу куцање на вратима, младић рече:

– Уђи, Господару.

Господар, у пратњи стража, крочи у одају. Погледа дошљака и хтеде нешто да проговори. Али, у том тренутку поглед му паде у дно одаје. Тамо је, склопљених очију, лежала његова кћерка.

– Сине! – викну Господар и притрча. Стража потеже оружје, дошљак стеже чворноватy батину.

У светлости ватре сви су гледали прекрасну, уснулу девојку на тврдом поду.

– Шта си јој учинио, несрећниче? – врисну Господар. – Како си је нашао? Је ли жива?

Младић уђе у круг светлости који је ширила ватра. Када су сви очекивали брз одговор, јер се радило о животу и смрти, младић муњевито замахну чворноватом батином, удари девојку по глави једном, по рукама други пут.

– Неееe! – врисну отац. Стража јурну, насрну, и укочи се.

На столу је, као наказа, лежала разбијена девојкалутка. Унаоколо откинути делови савршене копије коју је донео овчар.

– Требало би те наградити што си направио савршенство, а онда ишибати што си га уништио – рече заповедник страже.

– Ко си ти? – са страхом прошапута Господар.

Младић се загледа у Господара. – Ви ћете, височанство, чинити како вам се каже. Тако ћете спасти и град и кћерку.

Жртва

Било је и неког злурадог задовољства и искрене туге када је породица Господара испоштовала ред и на носилима прекривеним пурпурним сомотом изнела и на камену трпезу испред града помамној звери принела жртву – јединицу кћерку.

Мајку, која одавно није била при себи, узели су видари да јој смире живце и заварају бол. Господар је корачао сам за носилима у страшној, свима видљивој, нервној напетости. Једни су мислили да је то бол, други, који су га боље познавали, наслућивали су превару. Јер, смрт је коначна, у њој нема напетости.

По хуку, крицима и врућини која је надирала од камене трпезе знали су да је звер дошла. И, када се све утиша, са далеких западних планина удари јака жута светлост, па се за њом доваља и моћни тутањ. Земља је дрхтала, небо је горело.

– Извршио сам задатак, Господару. Звери више нема. Убила је лутка. Остали смо нас двојица да поравнамо рачуне.

– Шта тражиш од мене?

– Рекао сам. Град.

– У једном граду не могу бити два господара. Дај ми дан времена да објавим народу и одведем породицу.

– Не тако – рече младић.

– Нећу ја твоју власт. Уклони стражу са зидина и градских капија. Не прогони и не убијај оне који буду дошли у град, примај странце и путнике онако љубазно како доликује славном кенежвском граду Акабаду.

– То је лако, љубазни мој – у неверици промрмља Господар.

– Зар само то?

– Само то.

После осам година...

Усахле жиле града набрекле су од живота. Од Господареве жртве прошло је осам година. Кроз град почеше да промичу млади родитељи водећи за руке прекрасну децу којој се из очију благог изгледа читало да ће бити питоми и умни кад одрасту. И ништа ту не би изгледало чудно да није било несносног убеђења родитеља у жалости да су то њихова израсла деца која за руке воде њихове унуке.

Млада жена и мушкарац ишли су уморним кораком, дете је вукло напред. – Сине, хоћемо ли мало да се одморимо? – молећиво рече отац.

– И ја сам преуморна, сине – проговори жена.

Прелепо дете од непуне две године застаде, намршти се и дубоким грленим гласом прозбори:

— Са вама, нижим бићима, заиста мора да се има стрпљења.

– Молим те, сине... –проговори жена.

– Нисам ти ја син! – бесно викну дете. – Мој родитељ и родитељи свих нас осталих погинуо је у експлозији коју сте ви подметнули у порцеланској лутки. Освета, ће, ипак, бити наша!

Те године на град ударише болештине и пожари. Умирало се брзо, лако и без реда. Господар се, очајан, затворио у једну од одаја палате. Жену су однеле болести, кћи му се једва одржавала у жвоту.

Одједном, из предворја, зачу познати глас:

– Пустите ме Господару – викао је. – Спасићу му град!

– Ко си ти? – упита остарели заповедник страже.

– Не познајеш ме, заборавио си ме. Господар није. Ја сам овчар.

– Ко си ти што долазиш само када су несреће? – очајно запита Господар.

– Ја – насмеја се младић – ја сам нова раса. Ми смо будући господари планете. Ми смо људи, мајмуне!

ЗАБАВНИКОВА SF МОЗГАЛИЦА

МАЧИЗАМ НА

Мартин Гарднер

Бајронија, мала планета која кружи око једног оближњег сунца, пружа окриље бићима сличним нама. Најзначајнија разлика између две врсте огледа се у чињеници да код Бајронијанаца постоје три пола. Они приближно одговарају ономе што бисмо ми означили као мушки, женски и бисексуалан.

Како бисексуалци имају и мушке и женске полне органе, они могу да буду и мушкарци и жене, па тако и да доносе на свет децу. Кад год једна „мајка" (било женска или бисексуална) роди дете, вероватноћа да је оно мушко, женско или бисексуално износи тачно по једну трећину.

Норман Мачо, нови врховни владар Бајроније, мужеван, темпераментан мушкарац, дошао је на власт тако што је поразио побуњеничку војску бисексуалаца. Да би трајно решио „бисексуални проблем", Мачо је издао следећу наредбу: „Свакој мајци на Бајронији, чим роди бисексуалца, строго се забрањује нова трудноћа!"

Мачо је мислио овако. Извесно је да ће неке мајке имати два, три, четири или више хетеросексуалне деце пре но што им се роди једно бисексуално. Истина, биће и мајки чији ће првенац, бити бисексуалац, али то ће уједно бити и њихово последње дете, тако да ће оне тек незнатно повећати број бисексуалаца, те ће се, сходно томе, њихов проценат у популацији постојано смањивати.

Да ли ће паклени план врховног поглавара уродити плодом?

Мислите да ћете лако доћи до решења? Само покушајте, да видимо да ли сте мудрији од лукавог Мачоа...

У сваком случају, плодови ваше SF оштроумности и домишљатости треба да стигну у редакцију „Политикиног Забавника" (11000 Београд, Македонска 29), са назнаком „За ЗАБАВНИКОВУ SF мозгалицу", најкасније до четвртка 28. 11. 1991. у писму или на дописници.

Десет читалаца који поред тачног одговора буду имали и среће приликом извлачења чека специјална награда коју

Најстарија домаћа

ПОЛАРИС

позива вас да под најповољнијим условима набавите неки од великих жанровских хитова из наше три атрактивне едиције

Едиција научне фантастике ПОЛАРИС

1. Исак Асимов: САБРАНИ РОБОТИ, 800 дин.
2. Исак Асимов, ЧЕЛИЧНЕ ПЕЋИНЕ, 300 дин.
3. Исак Асимов, ГОЛО СУНЦЕ, 300 дин.
4. Исак Асимов, КРАЈ ВЕЧНОСТИ, 300 дин.
5. Исак Асимов/Роберт Силверберг, СПУШТАЊЕ НОЋИ, 400 дин.
6. Артур Кларк, ПАД МЕСЕ-

НАРУЏБЕНИЦА

Овим се неопозиво претплаћујем на следеће књиге (навести редне бројеве одабраних наслова): _____
Обавезујем се да ћу уплату извршити у року од три дана пошто од издавача добијем поштанску упутницу попуњену на збирни износ наруџбенице.

ИМЕ И ПРЕЗИМЕ _____

ПОШТАНСКИ БРОЈ И МЕСТО _____

УЛИЦА И БРОЈ _____

ТЕЛЕФОН _____

Молимо да наруџбеницу попуните читко штампаним словима и да је пошаљете на адресу:

БИБЛИОТЕКА ПОЛАРИС
др Зоран Живковић
Сењачка 32
11000 Београд

Сва остала обавештења можете, преко целог дана, добити на телефон: 011/652-304

БАЈРОНИЈИ

Илустровао: Доброслав Боб Живковић

додељује водећа домаћа библиотека научне фантастике ПОЛАРИС: једно од дела, по властитом избору добитника, из огласа библиотеке ПОЛАРИС. Зато је, поред решења, потребно да наведете и које бисте дело желели да вам ПОЛАРИС пошаље уколико вам срећа буде наклоњена, па баш ви будете извучени као добитник. Имена награђених објавићемо у „Забавнику" број 2088. који излази 3. јануара 1992.

Разуме се, не морате да чекате толико дуго, нити да се ослањате само на своју срећну звезду да бисте уживали у сјајним делима научне и епске фантастике, као и популарне науке, које вам нуди библиотека ПОЛАРИС. Већ данас можете попунити наруџбеницу и послати је на адресу ПОЛАРИСА и само неколико дана касније одважно ћете се отиснути на чудесна путовања у очаравајуће светове маште и будућности које вам отвара ова едиција...

приватна издавачка кућа

ЧЕВЕ ПРАШИНЕ, 350 дин.
7. Артур Кларк, 2001: ОДИСЕЈА У СВЕМИРУ, 300 дин.
8. Артур Кларк, 2010: ДУГА ОДИСЕЈА, 400 дин.
9. Артур Кларк, 2061: ТРЕЋА ОДИСЕЈА, 350 дин.
10. Артур Кларк, СУСРЕТ СА РАМОМ, 300 дин.
11. Артур Кларк/Џентри Ли, РАМА II, 450 дин.
12. Артур Кларк/Џентри Ли, ВРТ РАМЕ, 500 дин.
13. Артур Кларк, ГРАД И ЗВЕЗДЕ, 400 дин.
14. Артур Кларк/Грегори Бенфорд, С ОНЕ СТРАНЕ СПУШТАЊА НОЋИ, 500 дин.
15. Френк Херберт, БОЖАНСКИ ЦАР ДИНЕ (I–II), 500 дин.
16. Френк Херберт, ЈЕРЕТИЦИ ДИНЕ (I–II), 500 дин.
17. Френк Херберт, КАПИТОЛ ДИНА (I–II), 500 дин.
18. Фредерик Пол, КАПИЈА, 450 дин.
19. Фредерик Пол, С ОНЕ СТРАНЕ ПЛАВОГ ОБЗОРЈА ДОГАЂАЊА, 550 дин.
20. Фредерик Пол, СУСРЕТ СА ХИЧИЈИМА, 600 дин.
21. Фредерик Пол, АНАЛИ ХИЧИЈА, 500 дин.
22. Фредерик Пол, КАПИЈСКО ПУТОВАЊЕ, 450 дин.
23. Џин Волф, СЕНКА МУЧИТЕЉА, 400 дин.
24. Џин Волф, КАНЦА ПОМИРИТЕЉА, 400 дин.
25. Џин Волф, МАЧ ЛИКТОРА, 400 дин.
26. Џин Волф, ЦИТАДЕЛА АУТАРХА, 400 дин.
27. Џин Волф, УРТ НОВОГ СУНЦА, 500 дин.

Едиција епске фантастике РУНЕ

28. Клајв Баркер, УТКАНИ СВЕТ, 500 дин.
29. Кетрин Невил, ОСМИЦА, 500 дин.
30. Стивен Доналдсон, КОБ ПОГЛАВАРА КЛЕТНИКА, 500 дин.
31. Стивен Доналдсон, РАТ ЗЛОЗЕМЉА, 500 дин.
32. Стивен Доналдсон, МОЋ ОЧУВАЊА, 500 дин.
33. Стивен Доналдсон, РАЊЕНА ДОМАЈА, 500 дин.
34. Урсула Легвин, ЗЕМЉОМОРЈЕ, 600 дин.
35. Урсула Легвин, ТЕХАНУ, 300 дин.

Едиција популарне науке СФИНГА

36. Алберт Ајнштајн, МОЈА ТЕОРИЈА, 300 дин.
37. Алберт Ајнштајн, МОЈ ПОГЛЕД НА СВЕТ, 300 дин.
38. Исак Асимов, ЖИВОТ У СВЕМИРУ, 350 дин.

ВАНРЕДНА ИЗДАЊА

39. Зоран Живковић, ЕНЦИКЛОПЕДИЈА НАУЧНЕ ФАНТАСТИКЕ (I–II), 1200. дин.

ЕНИГМАТИКА

Припремају: М. Јеленковић и З. Зељковић

КОМБИНОВАНА УКРШТЕНИЦА

За водоравно вам дајемо већ готова решења сврстана по азбучном реду, а за усправно уобичајене описе. Ако исправно решите укрштеницу, у првом водоравном реду добићете име и презиме америчког глумца и редитеља са слике.

ВОДОРАВНО: АПАТИН, АРИКА, ВИСИТИ, ГАЛОВ, ДТ, ЕЉ, ИЗОБАРА, ИТА РИНА, КРИМИНАЛ, КРМАР, ОВОЛИКИ, ОПАРИН, САНС, СУРАБАЈА, ТЕНЕ, ТЕРЕНАЦ, ТРАКАНАЦ, ЦЕВ.

УСПРАВНО: 1. Површе које служи за салату – Узвик за стишавање, **2.** Оверачи – Ауто-ознака за Урошевац, **3.** Име писца Станковића – Свитање дана, **4.** Место у Банату – Украјинска народна игра, **5.** Кијавица (мед.) – Очева или мајчина мајка, **6.** Текстил – Изотоп озона, **7.** Надимак редитеља Јована Ристића – Име фолк-певача Ојданића Ере, **8.** Ознака за електрон – Симбол лантана – Веома чврст камен, кремен, **9.** Декаграм (скр.) – Ауто-ознака за Панчево, **10.** Католички свештеник, **11.** Јела од јаја, **12.** Део плуга, **13.** Која је сачињена од дрвета.

НА ПЛАЖИ

Од ових седам цртежа два су потпуно иста. Која?

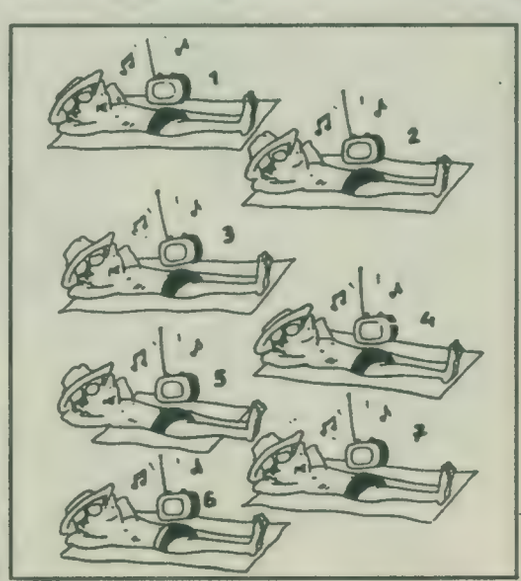

РЕШЕЊА ЕНИГМАТИКЕ НА СТРАНАМА МАЛЕ ПОШТЕ

LEGO
ПОСТАНИТЕ СТАНОВНИК LEGO ГРАДА
6396 11.684,00
6329 688,00
6673 1.442,00
6440 4.580,00
6375 3.674,00
6531 724,00
6482 6.246,00
Electric SYSTEM
Novosti Ujedinjenje/Новинке/Novinke/Novo 1991
6376 3.674,00
6388 5.016,00
6355 2.380,00
6592 2.048,00
6672 1.442,00
6593 2 130,00
6389 8.212,00
6645 1.104,00
6660 1 010,00
НАРУЏБЕНИЦА
ИМЕ И ПРЕЗИМЕ
АДРЕСА И ТЕЛЕФОН
РОЂЕН-а САМ (датум)
ОВИМ НЕОПОЗИВО НАРУЧУЈЕМ АРТИКЛЕ БРОЈ
УКУПАН ИЗНОС И ПОШТАНСКЕ ТРОШКОВЕ ЋУ ПЛАТИТИ ПОШТАРУ ПРИЛИКОМ ПРЕУЗИМАЊА ПОШИЉКЕ
НАША АДРЕСА ЈЕ: HIPPOPOTAMUS 29. НОВЕМБРА 81, 11000 БЕОГРАД

„ЗАБАВНИКОВ" ЗОО

Не треба им телевизор

Једна анкета међу одгајивачима златних рибица у Немачкој показала је да већина њих троши по два сата недељно на храњење риба и чишћење акваријума. Поред тога, 48 одсто испитаника проводи од три до пет сати недељно напросто седећи и гледајући своје љубимце како пливају.

Крв у зноју нилског коња

Још од прадавних времена у Египту постоји веровање да се у зноју нилског коња обавезно налази и – крв. Да је тотачно, тврдили су и многи власници циркуса јер су, како су говорили, имали много прилика да се у то увере.

Ову заблуду дуго су подржавали и неки природњаци све док није непобитно доказано да за веома топлих дана кожа нилског коња лучи неку црвенкасту, зејтињаву течност да би била отпорнија према води, али и према ваздуху. Та течност, како је лабораторијски утврђено, нема, осим боје, никакве сличности са крвљу.

Птице сисари?

У неким крајевима Европе чврсто је укорењено веровање да неке птице сисају млеко оваца или коза па су зато и назване сисарима. Чак и данас овај назив носи група птица у које се убрајају: chordeiles, austrostmus, carolinesis и antrostomusvociferus. Истина је, међутим, да их нико никада није видео испод вимена овце или козе. Занимљиво је да оне ипак имају неке необичне особине: кљунови су им у облику чељусти, што им омогућава да плен који хватају гутају у лету, а осим тога на грани не чуче попреко као већина птица него уздуж.

Шаран – метузалем

Многе врсте риба су дуговечне. Штуке живе око 40 година, моруне и преко сто, гргечи и јегуље око педесет, али у акваријуму шведског лучког града Хелсингборга једна јегуља доживела је пуних 88. Старост може тачно да се утврди јер риба на крљуштима сваке године добије нову линију, слично годовима на пресеченом стаблу. Није научно доказана тврдња Јапанаца који се хвале да су, у поређењу с њиховим шаранима врсте кои, европске рибе прави балавци. Једна женка коија, тешка седам и по килограма, званично је у Токију прославила 223. рођендан.

Имају ли жирафе глас?

Ако бисте питали чувара жирафа у неком зоолошком врту или националном парку, има ли ова животиња глас, одлучно ће вам рећи не. То исто су доскора говорили и биолози. Међутим, нека новија истраживања показала су да жирафе ипак нису неме: умеју да ричу. Додуше, не баш све, него само неке врсте. Они који су имали прилике да их чују, причали су углавном о женкама и њиховом „дозивању" младунаца. Примећено је и да су им се „деца" јављала сваки пут кад би била гладна. На основу ових запажања неки научници изводе закључак да је грло младих жирафа развијеније него одраслих и да захваљујући томе нису немуште све док не зађу у одређене године.

Забава или нешто друго?

Свако ко је гледао мајмуна на филму или у зоолошком врту могао је да уочи невероватну марљивост којом се биште. Ова мајмунска забава доскора је тумачена ловом на паразите који се крију у длаци, али се сада зна да то није и једини разлог. Наиме, примећено је да паразита, и кад га зграбе, врло брзо пусте и наставе по старом. Биште ли се биште. Зашто, дуго су се питали биолози све док нису дошли до закључка да они, заправо, траже комадиће сасушене коже и кристале соли који се знојењем таложе на њој. Вашке им, изгледа, нису велика невоља.

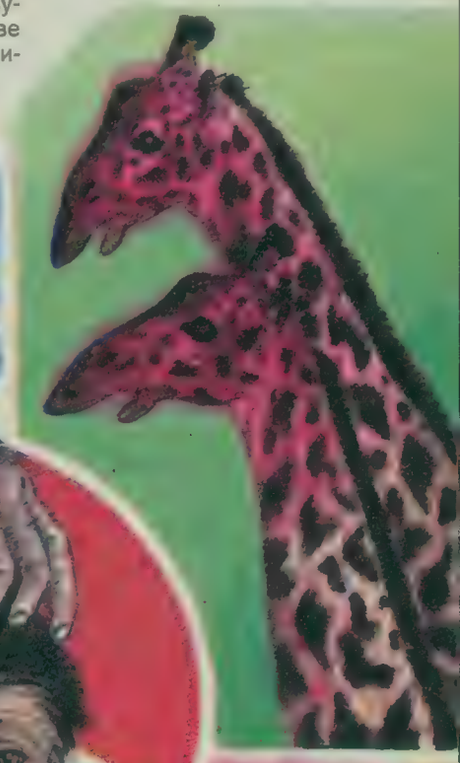

Уређује: Вито Недељковић

Илустровао: Љубомир Милојевић Љубац

Дигитрон ретко греши

Волим да рачунам с дигитроном, али већ неколико пута ми је избацио погрешан резултат. Напомињем да је исправан, да му стално контролишем батерије, али он ипак погреши. Да ли дигитрон може да греши?

МЕЛИТА
Н. Милошево

Статистике кажу да и дигитрон може да погреши, али он је „лош математичар" само у један одсто случајева. Ина-

че, грешке које се њему приписују, обично нису његове него људске. Догађа се да човек који рукује њим упише погрешну цифру, рецимо 12 уместо 112, и наравно, онда се добија нетачан резултат.

Ентомолошке игле

Однедавно сам почео да правим збирку лептирова, али не знам где да набавим игле (тзв. ентомолошке) за качење лептирова, и да ли постоји нека књига о препарирању лептирова.

ПРЕДРАГ
Сарајево

Распитали смо се и сазнали да се ентомолошке игле могу набавити само у иностранству, „Југолабораторија" их више не увози. На жалост, ни литературе о препарирању инсеката нема у књижарама, то је већ одавно распродато. Једино се још може пронаћи „Приручник за додатну наставу биологије" аутора В. Јовановића и В. Ђорђевића.

Амерички фудбал

Познато је да је амерички фудбал изузетно груба игра у којој је дозвољено све, или скоро све да би се зауставио противнички играч. Замолио бих вас да ми ипак наведете шта није дозвољено правилима у овом спорту.

ЗОРАН
Београд

Амерички фудбал потиче од европског рагбија, али је измењен како би што више задовољио укус Американаца, а са рагбијем је остала сличност у јајоликој лопти и головима – рашљама на крајевима игралишта. Ово је изузет-

но груба игра, памти се утакмица на којој је 18 лица изгубило живот. Због тога је обавезно ношење заштитне опреме од главе до пете, и поштовање ових најважнијих правила.

– Забрањено је додавање лопте руком унапред. Казна је одузимање пет јарди. Ова казна не важи за играче основне линије (бекове).

– Намерно одуговлачење игре је забрањено и кажњава се са 10 јарди у корист противника.

– Забрањено је боксовање лопте.

– Забрањено је ударање противника испод појаса и саплитање ногом.

– Забрањено је држање играча или обарање рукама. Дозвољено је искључиво блокирање телом, али чак и ударање руком. За недозвољену употребу руку казна је десет јарди у корист противника.

– Ако неко од нападача или бекова испусти лопту, она припада противнику.

– У случају да се утакмица заврши нерешено играју се продужеци све док нека од екипа не постигне поене.

Први лекари самоуци

Који су најчувенији самоуци лекари били у Србији почетком 19. века.

БЛАГОЈЕ
Крагујевац

Најчувенији лекари самоуци у Србији почетком 19. века били су „Чирамана", „Госпа мајка" и њен син „Хеџим Тома", који су били пореклом из Епира (Грчка). У Београд су дошли пре избијања Првог српског устанка. Држали су кафану у

близини садашње Саборне цркве и бавили се уједно и лечењем. У устанку Хеџим Тома је био војни лекар. Излечио је, и тиме се прочуо, рудничког војводу Милоша Обреновића (смртно рањен кроз груди при јуришу на Ужице). Године 1848. позван је у Пенчево да тамо лечи српске рањенике. Ту се заразио колером и умро.

Велике причалице

Добио сам малог папагаја, тигрицу зелене боје. Млад је и необично љубак. Желео бих да га научим да говори, па ми помози неким саветом како да га дресирам.

БАНЕ
Лазаревац

Ако је папагај стварно млад, као што кажеш, не би требало да буде лош ученик. Папагаји су велике причалице и од свих птица најлакше је управо њих нау-

чити да изговарају известан број речи. Већи папагаји, мисли се на расу, бољи су говорници од малих, док млади мужјаци, утврђено је, лакше уче да говоре него женке.

Мирјана (7) и Марија (11) Попадић, Дунавска 99, 21423 Обровац – сакупљају марке и салвете.

Наталин Танчик, Козарачка 27, 24413 Палић – 13 година, воли музику, дописивање, спорт и дружење.

Ивана (14) и Наташа (11) Вулић, Маршала Тита 34/15, 35360 Рековац – сакупљају постере, омоте, сличице, воле спорт, музику и филм.

Елвира Станковић, Пазинска 7/17, 24000 Суботица – 14 година, тренира атлетику.

Маја Арсић, Жељка Миливојевића 1, 11130 Калуђерица – 12 година, сакупља салвете, папирне луткице и постере.

Владана Којић, Македонска 12а, 23000 Зрењанин – жели да размењује постере, текстове песама и касете.

Снежана Дукић, 4. јула 35/10, 23000 Зрењанин – 13 година, сакупља постере и разгледнице.

Весна Радвањи, Нови Шор 52, 21466 Куцура – 11 година, сакупља папирне луткице, марке и постере.

Лана Петровић, Алексиначких рудара 14/7, 11080 Земун – 11 година, сакупља миришљава писма, налепнице, украсне гумице и салвете.

Горан Костов, Банско 2-А, 91000 Скопље – 16 година, воли музику и фудбал.

Olga Sammur, Str. Bakuleva 4-48, Moscow 117513, USSR – 24 године, жели да се дописује са Југословенима на енглеском и руском језику.

Са учењем треба почети док је птица млада, најбоље чим напусти гнездо. „Ученика" треба сместити самог у кавез и сваког дана бар десет минута понављати му исте речи. Осим тога, треба да се дружите са птицом да би навикла на ваше друштво и да бисте стекли њено поверење. Први корак је да вам из отвореног кавеза слеће на руку и раме. Да би птица схватила шта желите од ње, пружите руку према њој и тихим гласом зовите је по имену. Код понављања ове лекције никако немојте јурити за папагајем, нити га хватати руком.

Папагај треба да учи реч по реч, а никако две или више одједном. Значи, кад научи добро да изговара једну реч, тек тада пређите на учење друге. Искусни одгајивачи после два месеца могу од папагаја да направе причалицу, али и то је индивидуално, неки брже а неки спорије науче да изговарају упорно понављане речи.

Вечна пластика

Желео бих да знам да ли кесе од пластике могу да се распадну и за које време.

Ј. СИМИЋ
Г. Милановац

Када се имају у виду особине полиетилена (од којег се данас праве вреће и кесе), онда се о његовом распадању практично не може говорити. Полиетилен се у великим количинама користи за прављење разних врста амбалажа, као што су фолије, вреће, посуде, боце, амбалажа за козметичку, фармацеутску и хемијску индустрију. Отпоран је на ниске температуре, киселине и алкалије а и на нека неорганска хемијска једињења. Не раствара се ни у једном растварачу сем ако овај нема знатно повишену температуру. Полиетилен не

мења своје особине ни при врло ниским температурама (до –50°С) а ни на релативно високим (+ 80°С). Уз све ово треба додати и да полиетилен и друге пластичне материје, за разлику од хартије, нису нарочито занимљиви инсектима – не могу да им послуже као храна. Последњих година научници, генетичари, успели су да одгаје посебну врсту бактерија која се храни пластиком, и то је велика нада за човечанство да се ослободи отпадака од пластике.

РЕШЕЊЕ ЕНИГМАТИКЕ

КОМБИНОВАНА УКРШТЕНИЦА – ВОДОРАВНО: Роберт Редфорд, оволики, крмар, теренац, галов, криминал, тене, висити, Апатин, Ита Рина, арика, цев, Санс, ељ, г, дт, изобара, п, опарин, сурабаја, траканац.

НА ПЛАЖИ: 3 и 7.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

БРОЈ 2082

YU ISSN 0032-339X

Први број Политикиног Забавника изашао је 28. фебруара 1939. године

Директор НИП „Политика"
др Живорад Миновић

Главни и одговорни уредник
Зефирино Граси

Помоћник главног уредника
Славољуб Кецић

Уредник стрипа
Мирјана Маринковић

Ликовно графички уредник
Соња Јашовић

РЕДАКЦИЈА:
Диего Варагић, Олга Вукадиновић, Бојана Дожић, Светлана Ивановић, Мина Илић, Мирјана Крстуловић, Иван Лончар, Петар Милатовић, Вера Милићевић, Весна Минић, Нада Невајдић, Вито Недељковић, Биљана Орловић, Љубомир Патрногић, Весна Софреновић, Војислав Стаменовић, Недељка Сташић, Даринка Тодоровић, Миленко Тодоровић и Бранислава Црномарковић.

ТЕХНИЧКА РЕДАКЦИЈА:
Душан Глушац, Радоје Савић, Зоран Петканић и Радана Весовић

СЕКРЕТАРИЈАТ:
Јованка Војводић, Олгица Стаменић и Зорица Филиповић

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА" – редакција „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК" Македонска 29, 11001 Београд, Поштански фах 124. Телефони: секретаријат 324-471, редакција 324-483, техничка редакција 326-620, централа 324-191 и 325-761, претплата: 328-776. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије, број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ:
Месечна 184,00 динара, тромесечна 552,00 динара, полугодишња 1.104,00 динара, годишња 2.208,00 динара.

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО:
Месечна 368,00 динара, тромесечна 1.104,00 динара, полугодишња 2.208,00 динара, годишња 4.416,00 динара.
Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-603-24875, уз обавезну назнаку НИП „Политика" – ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО У СТРАНОЈ ВАЛУТИ – ГОДИШЊА:

САД	USD	200.–
СР НЕМАЧКА	DEM	339.–
ШВЕДСКА	SEK	1.234.–
ФРАНЦУСКА	FRF	1.155.–
ШВАЈЦАРСКА	CHF	296.–

Уплате из иностранства слати на девизни рачун НИП „Политика" код БЕОГРАДСКЕ БАНКЕ, Дворничарско друштво, Главна филијала, „ИНВЕСТБАНКА" – Београд, на рачун број: 60811-623-63-257310-999-00054, уз обавезну назнаку: ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

ИМПРЕСУМ (латински IMPRESSUM), штампана ствар, штампење, по закону обавезно означавање имена издавача и уредника, одговорних за садржину часописа.

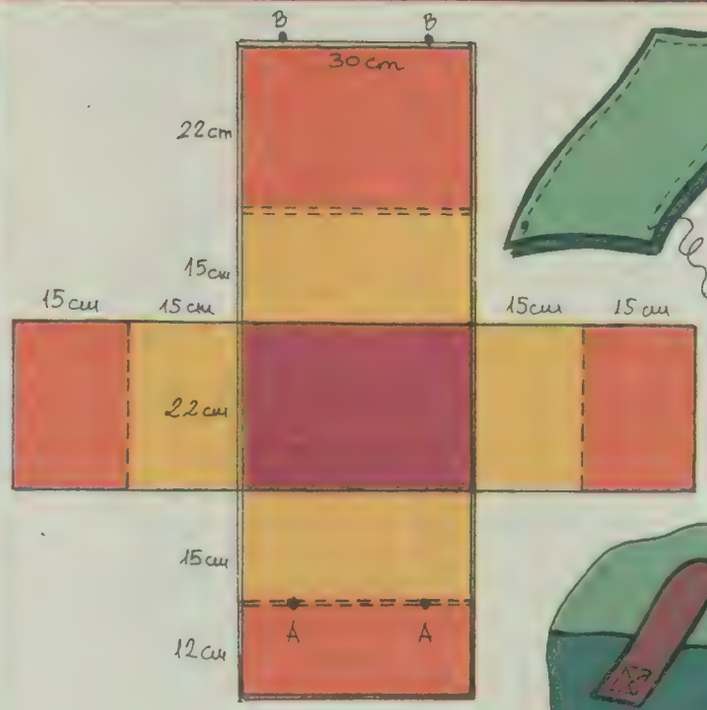

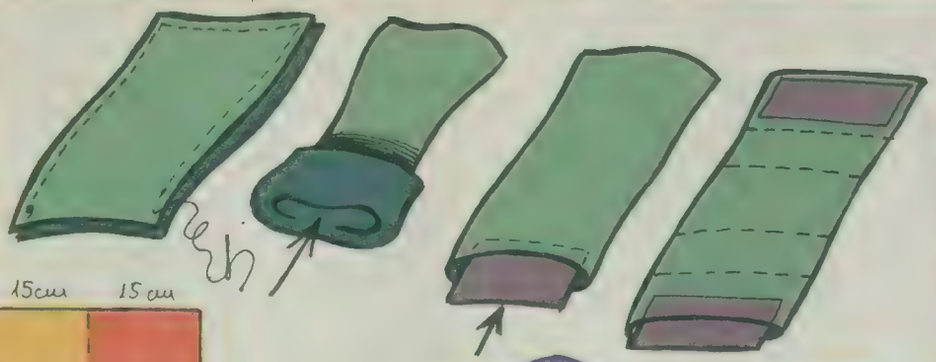

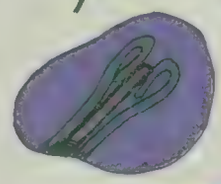

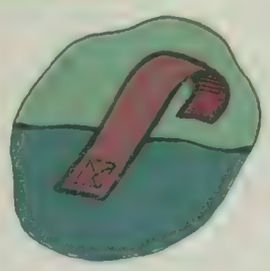

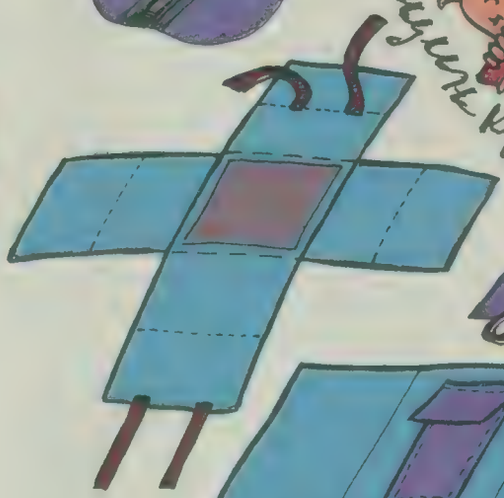

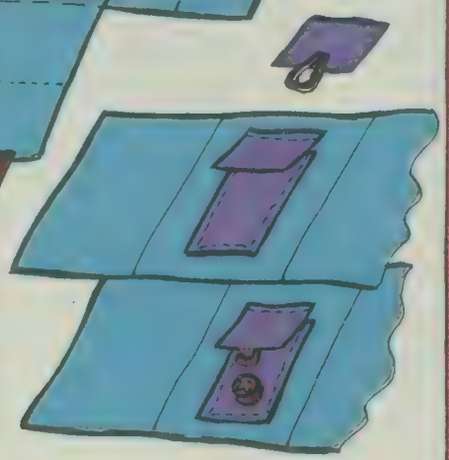

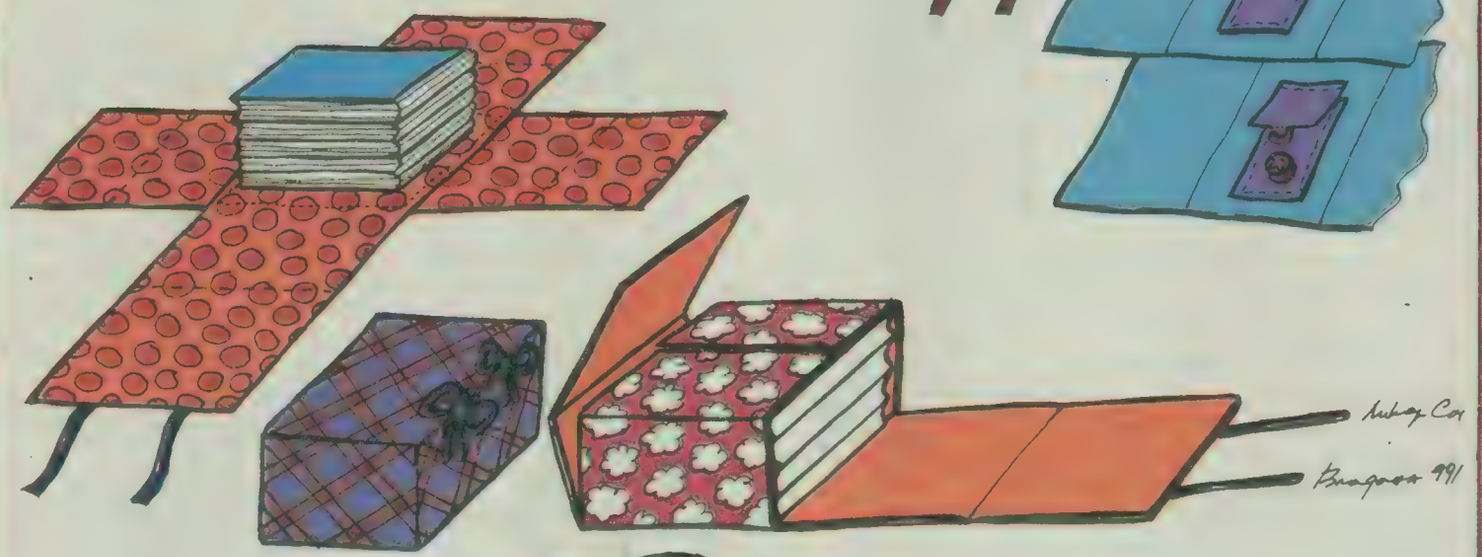

ШКОЛСКА ТОРБА

Исеците два комада тканине по дуплој линији као на **црт. 1** и два по једној линији. Прошијте по два иста дела **(црт. 2)** с наличија и преврните **(црт.3)**.

Исеците картоне димензија наранџастих површина на **црт. 1** па их убаците у одговарајуће кесе **(црт. 4)** тако да буду на крајевима **(црт. 5)**. Прошијте по цртицама на истом цртежу. Слободан крај кесе где је такође картон порубите као на **црт. 6** (то је попречни пресек). Исеците затим један картон као црвена површина на **црт. 1**. У тачкама А и В на **црт. 1** зашијте траке за везивање **(црт. 7)**.

Обе сашивене кесе са убаченим наранџастим картонима поставите као на **црт. 8** а између њих ставите црвени картон па зашијте око картона.

На било коју страницу торбе где нема картона нашијте џеп за оловке и гумице који мора да има поклопац са петљом од траке како би могао да се затвори **(црт. 9)**.

Књиге ставите као на **црт. 10,** пресавијте торбу као на **црт. 11** и вежите траке **(црт. 12)**. Торбу увежите каишевима **(црт. 13)** од којих један треба да буде дужи да би се држао у руци **(црт. 14)**.

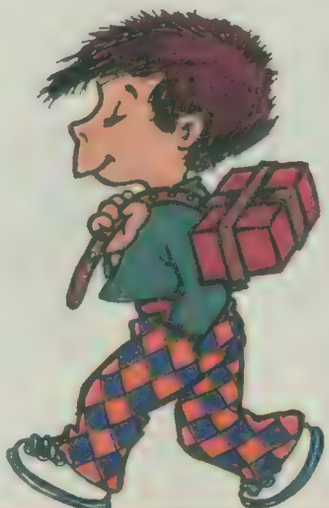

РЕКЛИ СУ...

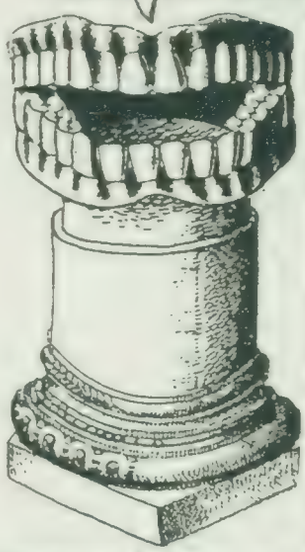

Кад ми неко каже да његова реч вреди колико и његов потпис, онда ја увек узмем потпис.

Ален Делон
француски филмски глумац
(рођен 1935)

Себе увек сматрај глупљим од других људи, али не буди то.

Жан Кокто
француски писац и сликар
(1889–1963)

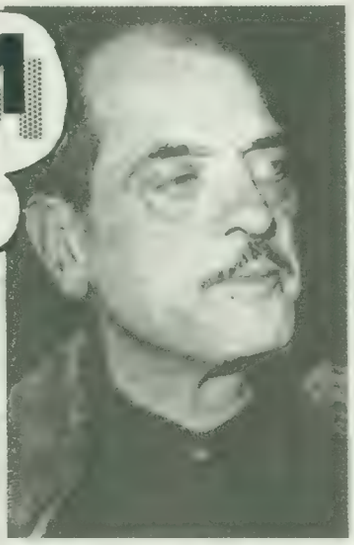

Код критичара ме највише изненађује то што су кадри да за тако кратко време напишу критику о неком делу за чије је стварање било потребно тако много времена.

Тенеси Вилијамс
северноамерички писац
(1911–1983)

Рецепт за опуштеност је сасвим једноставан: Човек не сме да се узрујава због ствари које се не могу променити.

Хелен Вита
немачка шансоњерка
(рођ. 1928)

Престо је само даска пресвучена сомотом.

Наполеон Бонапарта
француски цар
(1769–1821)

Пропаганда је вештина стати другоме на ногу и сам повикати „Јој!"

Боб Хоуп
амерички глумац
(рођен 1904)

Људи не подносе брбљивца – али увек ће га радо саслушати.

Мухамед Али
светски првак у боксу
(рођ. 1942)

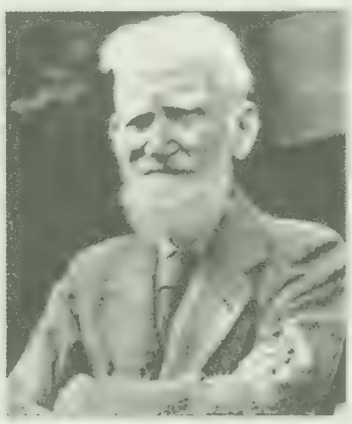

Демократија је облик друштвеног уређења који гарантује да се с нама неће боље управљати него што то заслужујемо.

Џорџ Бернард Шо
ирски писац
(1856–1950)

Слабић не може да опрашта. Опраштање је особина јаких.

Махатма Ганди
индијски борац за слободу
(1869–1948)

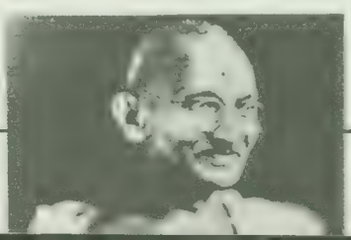

У стању сам да волим мир и рат, мудрост и глупост, врућину и хладноћу – али никако не подносим просечност.

Роми Шнајдер
глумица
(1938–1982)

Стиснутом песницом не можете се руковати.

Индира Ганди
индијски политичар
(1917–1984)

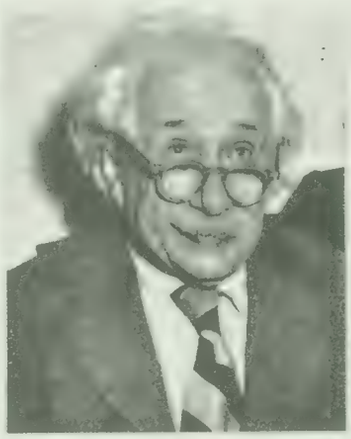

Ослобођена моћ атома променила је све, а не само наш начин мишљења... Потребан нам је један у суштини сасвим нов стил размишљања уколико желимо да човечанство остане у животу.

Алберт Ајнштајн
творац теорије релативности
(1879–1955)

Walt Disney
МИКИ
НАПРЕД!
ДОДАЈ МУ!
ОВАЈ НАШ ШИЉА ЈЕ ЛУД ЗА КОШАРКОМ!
АХА! НЕКАДА ЈЕ И ОН ИГРАО, И ТО У ПРВОЈ ЛИГИ ПАТКОВГРАДА!
МОМЦИ, А ЗАШТО НЕ ПОЂЕМО СВИ У НЕДЕЉУ НА УТАКМИЦУ?
СУПЕР ИДЕЈА! ПРВА ЛИГА!
ЕВО ТИ ПАРЕ, ШИЉО! ТРИ КАРТЕ ЗА НЕДЕЉУ!
БЕЗ БРИГЕ, ДРУГАР!
КАСНИЈЕ...
ЕВО, МИКИ! КАРТА ЗА УТАКМИЦУ!
ЗАШТО КАРТА? РЕКЛИ СМО ТРИ КАРТЕ!!!
ЗАШТО НИСИ КУПИО ТРИ?
ЗАТО ШТО НИСУ ИМАЛИ ТРИ!
А ЗАШТО СИ ОНДА КУПИО САМО ЈЕДНУ?
ЗАТО ШТО ЈЕ САМО ЈЕДНА ОСТАЛА!
ВИ СТЕ КРИВИ! ЗБОГ ВАС ДВОЈЕ МИКИ И МИНИ НИСУ МОГЛИ ДА ДОБУ НА УТАКМИЦУ!
12-9
Distributed by King Features Syndicate
©1990 The Walt Disney Company
All Rights Reserved

ПАМЕТЊАКОВИЋИ, ИГРА ЗА ВАС!

„ЗАБАВНИКОВ" ЛАВИРИНТ

● ***„Забавник" је обезбедио 500 лего комплета за награде најспретнијим читаоцима! А да бисте добили једну од награда, потребно је да правилно решите загонетни лавиринт из „Забавника" и тачно решење пошаљете у назначеном року на нашу адресу...***

● Награде су из најновијег, најневероватнијег ЛЕГО програма: велики контролни центар, камион за рели помоћ, рели возило, воз без мотора, мали воз, противпожарни брод са хеликоптером, аутомобил са кабином, тркачки аутомобил са возачем, полицијски џип са полицајцем, микролаки авион са контролним палицама, сафари камион, брзи моторни чамац „Мрачна грмљавина", камион за поправке са лифтом, „формула 1" са возачем, обалска патрола са глисером!

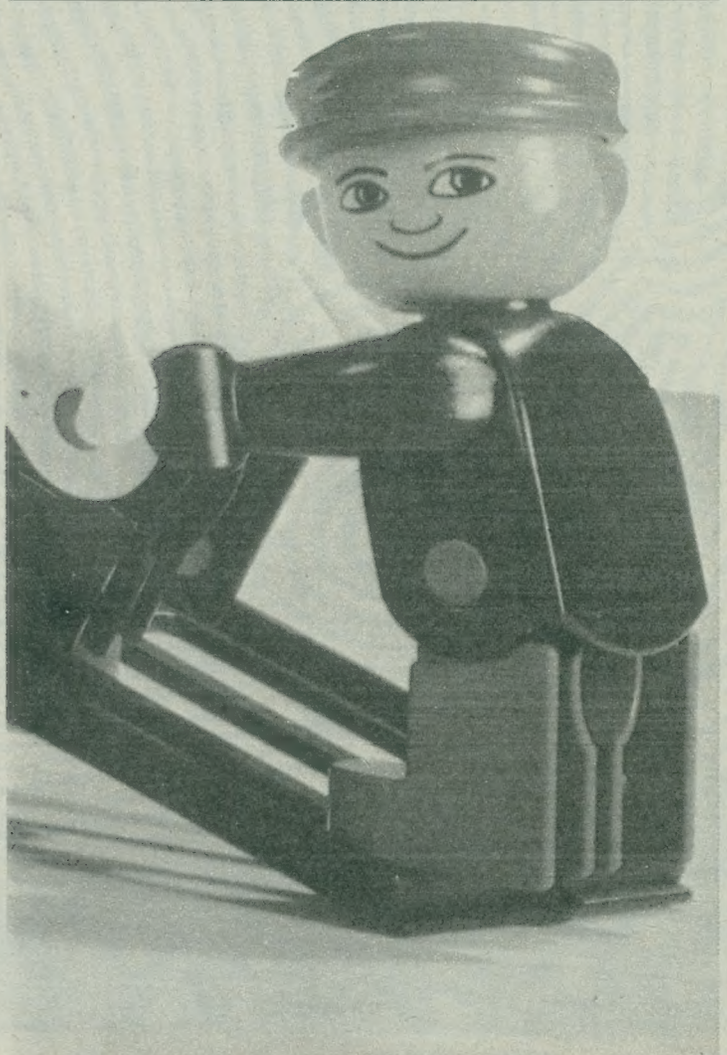

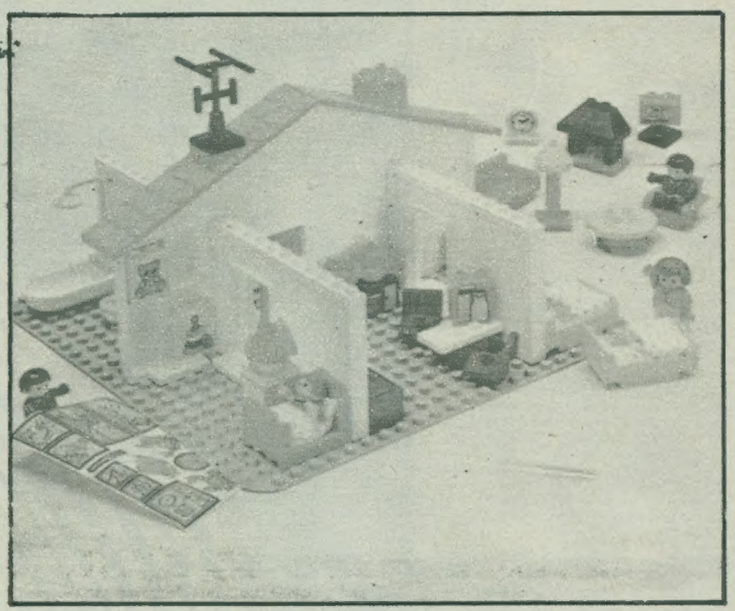

Паметњаковићи, покажите се! Прихватамо да вам у помоћ притекну маме и тате, баке и деке, браћа и сестре... битно је да правилно решите лавиринт и пошаљете га на нашу адресу до назначеног рока.

Решење лавиринта број 5, који објављујемо у овом броју, треба да стигне на нашу адресу до следећег петка, 29. новембра 1991. године, до 12 часова. Понедељком, као и до сада, у присуству комисије НИП „Политика" извући ћемо 100 награда ЛЕГО коцака и то следећим редоследом:

1. **Две награде:** TECHNIC КОНТРОЛНИ ЦЕНТАР који садржи програмски компјутер, детаљни приручник са упутствима, два мотора од 9V и бројне делове за градњу четири занимљива модела (8094).

2. **Две награде:** Електрични ЛЕГО воз који има локомотиву, вагоне, шине и друге додатке (7722).

3. **Две награде:** ЛЕГО воз без мотора са локомотивом, вагонима, фигурама људи и платформом. У упутству је приказано како возу може да се дода мотор од 4,5 V (7715).

4. **Шест награда:** TECHNIC камион за рели помоћ са управљачким зупчаником, мотором са клиповима, главним шинама и радилицом (8850).

5. **Две награде:** Противпожарни брод са хеликоптером са пумпом за гашење пожара, покретним подизачима... Брод који може да плови (4031).

6. **Две награде:** Рели возило, џип за рели вожњу са резервним точком. Могу да се направе и други модели рели возила (5550).

7. **Двадесет награда:** обалска патрола са глисером (6353).

8. **Десет награда:** „Мрачна грмљавина" – брзи моторни чамац са два крилумчара и појасевима за спасавање (6679).

9. **Две награде:** Сафари камион са предњим и задњим вешањем (6672).

10. **Две награде:** Камион за поправке са лифтом и платформом за раднике. Лифт се подиже и спушта (6671).

11. **Десет награда:** Градски аутомобил са кабином (6530).

12. **Десет награда:** Микролаки авион са контролним палицама (6529).

13. **Десет награда:** „Формула 1" са возачем (6526).

14. **Десет награда:** Тркачки аутомобил са возачем (6509).

15. **Десет награда:** Полицијски џип са полицајцем (6506).

5

„ЗАБАВНИКОВ ЛАВИРИНТ"

Крените од А да бисте изашли код В.

Предлажемо да у решавању користите графитну оловку, а кад нађете ПРАВИ ПУТ, извуците га хемијском, фломастером или пенкалом. СРЕЋНО!!!

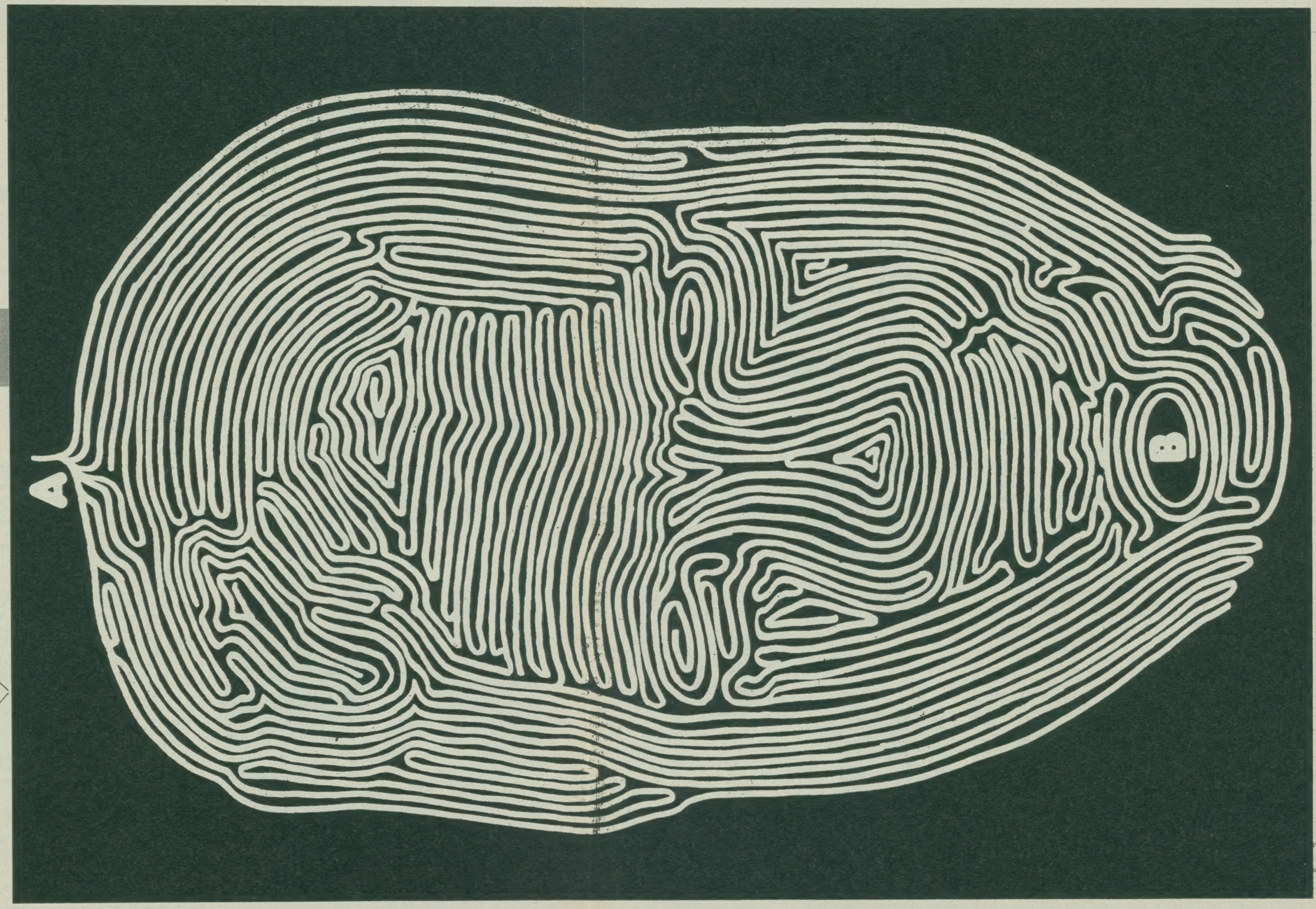

Важно... важно... важно...

СУПЕРНАГРАДЕ НА КРАЈУ ИГРЕ

Сва решења чувањемо за извлачење супернаграда 2. децембра 1991. А супернаграде су заиста супер, невероватне, баш за паметњаковиће...

Пет недеља, пет лавиринata, 500 награда. Ствар је јасна, али ако сте се већ потрудили да нам пошаљете тачно решење лавиринта, а нисте имали среће у недељним извлачењима награда, не очајавајте! „Забавник" се побринуо за супернаграде на крају наградне игре.

Паметњаковићи, сигурно већ знате шта су супернаграде! КОМПЛЕТИ СВИХ ПОЈЕДИНАЧНИХ НАГРАДА које вам поклањамо сваке недеље!

Од свих приспелих решења извући ћемо на крају игре ТРИ СУПЕРНАГРАДЕ.

Добитницима ових награда припашће оно што још нико није добио: **по један велики контролни центар, камион за рели помоћ, рели возило, воз без мотора, мали воз, противпожарни брод са хеликоптером, аутомобил са кабином, тркачки аутомобил са возачем, полицијски џип са полицајцем, микролаки авион са контролним палицама, сафари камион, брзи моторни чамац „Мрачна грмљавина", камион за поправке са лифтом, „формула 1" са возачем и обалска патрола са глисером!** Укупно, сваког од добитника супернаграде очекује 15 комплета ЛЕГО производа вредности 100.000 динара!

Пет успешних награда је по један мини-компјутер.

Имена добитника награда објављујемо у „Политикином Забавнику".

Све награде испоручићемо поштом у року од 30 дана од дана објављивања имена добитника, осим добитника из Београда и околине који су дужни да награде подигну у редакцији „Политикиног Забавника".

„ПАМЕТЊАКОВИЋИ", покажите се! Пажљиво проучите лавиринт из овог броја, решите га правилно, а средишње странице „Забавника" са лавиринтом и вашим тачним решењем пресавијте и ставите у коверат који треба да стигне на нашу адресу до следећег петка (29. 11. 1991) до 12 часова са назнаком: за Игру – „ЛАВИРИНТ".

Наша адреса је: „Политикин Забавник", 11001 Београд, Македонска 29, поштански фах 124.

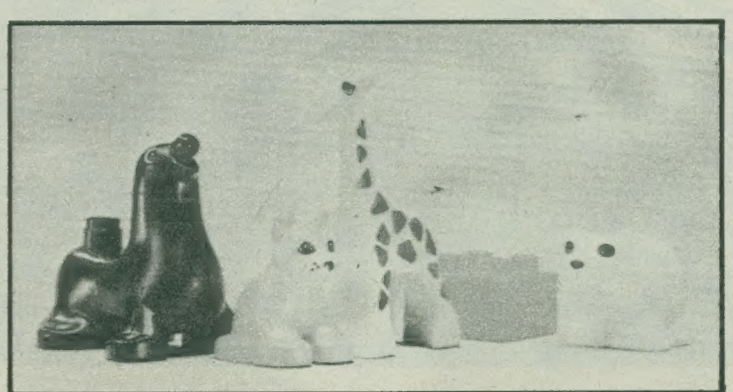

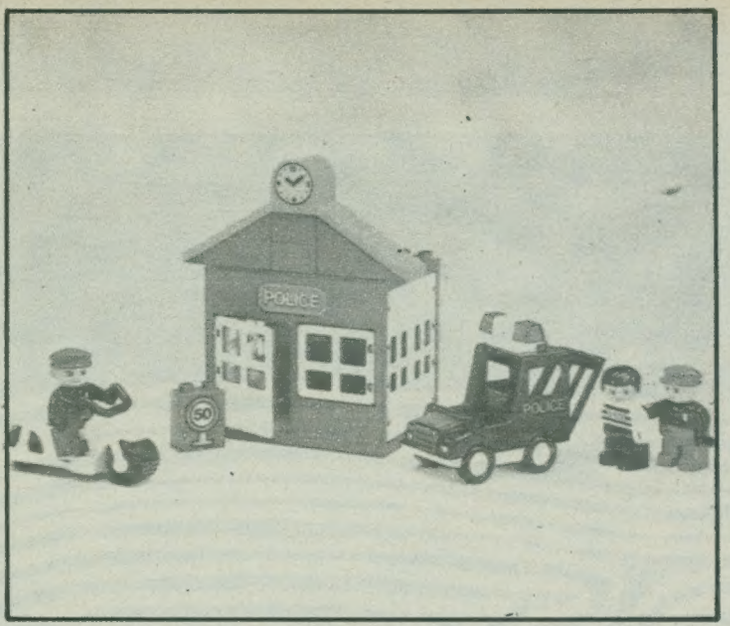

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА LEGO

●●● компанија постоји од 1932. године. Основао је дански дрводеља Оле Кирк Кристијансен. Он је у малом месту Билунд направио радионицу са шест радника у којој су се израђивале дрвене играчке које су носиле ознаку ЛЕГО. У послу му је помагао његов дванаестогодишњи син Готфрид.

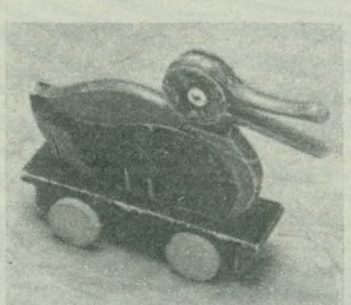

●●● дрводељска радионица оца и сина Кристијансена купује 1947. године машину за израду пластичних играчака. Прве пластичне ЛЕГО коцке појављују се на тржишту 1949. године. Невоља је, међутим, била у томе што конструкција направљена од тих првих ЛЕГО коцкица није била стабилна, лако се рушила јер су се коцке раздвајале.

●●● коцке свој коначан облик добијају 1958. године. Невољу око раздвајања коцака решава син Готфрид. Он преграђује унутрашњост коцке која је до тада била шупља. Тако добија удубљења која, када се споје са испупчењима на другој коцки, дају чврсту конструкцију.

●●● империјом сада руководи Готфридов син Кјелд Кирк Кристијансен.